

MIEMENTO

DWUMIESIĘCZNIK FUNERALNY

TYTUŁ OD 1997

На русском языке
7, 10, 21-38

NUMER 3 / 2010

ISSN 1427-8457

KREMATORIUM AURORA

DĄBROWA GÓRNICZA

CZYNNE 24h

www.krematorium-aurora.pl

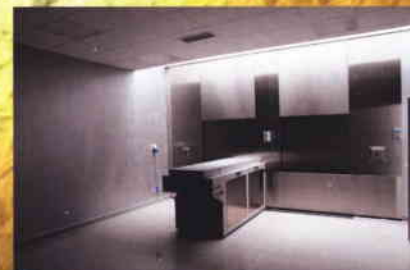
biuro@krematorium-aurora.pl

ul. Zaplecze,
41-300 Dąbrowa Górnicza
tel./fax.: 32 260 01 56

AURORA

- Nowoczesny budynek w pełni klimatyzowany
- Kremacja na dwóch nowoczesnych piecach kremacyjnych
- Kameralna Kaplica do odprawiania mszy pogrzebowych
- Pokoje ostatniego pożegnania
- Szybka i profesjonalna obsługa
- Otwarte 24h
- Nowoczesne Chłodnie
- Poczekalnia z TV dla kierowców zakładów pogrzebowych
- Idealna lokalizacja (zjazd z obwodnicy GOP Dąbrowa Górnicza Huta Katowice)
- System skanerów eliminujących możliwość pomyłki w czasie kremacji
- Specjalne pomieszczenie dla rodzin oczekujących na odbiór urny
- Sprzedaż urn i trumien kremacyjnych

tesson

KOLEKCJA URN CERAMICZNYCH

MASTABA
CERAMIKA

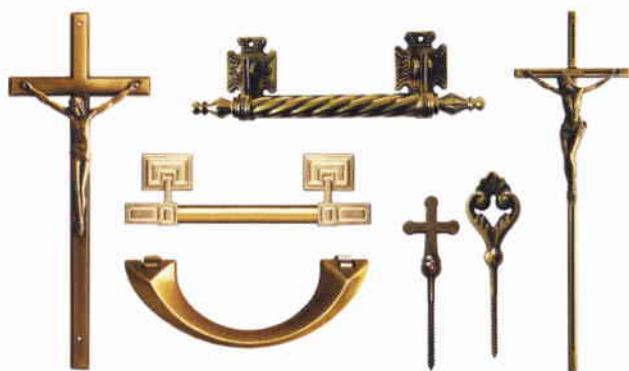
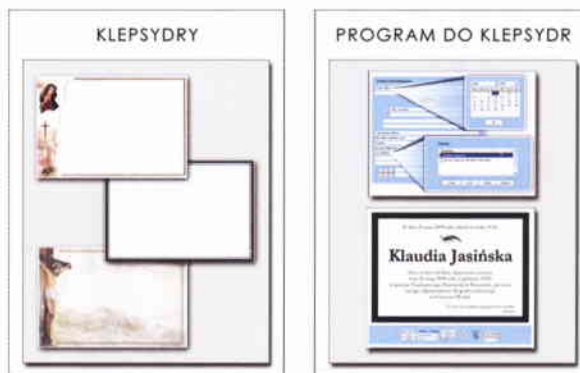
W12 31

62 - 002 SUCHY LAS / POLAND
UL. ZWOLENKIEWICZA 17
TEL. / FAX.: (+48) 61 81 - 25 - 900
MOBILE: (+48) 602 - 603 - 556

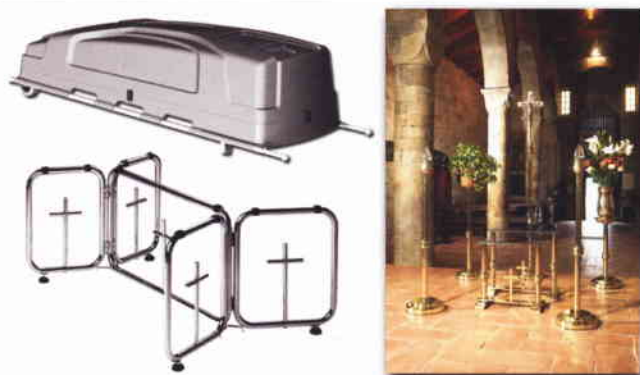
E - MAIL: INFO@MASTABA.PL
WWW.MASTABA.PL

URNY i RELIKWIARZE

DRUKOWANIE SZARF

WYPOSAŻENIE TRUMIEN

DRUKOWANIE KLEPSYDR

CHEMIA i DEZYNFEKCJA

ZESTAW DO OBRAZKÓW

WYPOSAŻENIE ZAKŁADÓW

ŚRODKI KOSMETYCZNE

MEMENTO

DWUMIESIĘCZNIK FUNERALNY

Na okładce: Kopuła soboru metropolitalnego Świętej Równiej Apostołów Marii Magdaleny w Warszawie.
На обложке: Купол кафедрального собора во имя Святой Равноапостольской Марии Магдалины в Варшаве.
foto Andrzej Skorski

Czasopismo administratorów cmentarzy, przedsiębiorców pogrzebowych, producentów i dystrybutorów sprzętu pogrzebowego, akcesoriów i urządzeń techniki cmentarnej.
Rok XIV – numer 3

WYDAWCA

POLSKIE STOWARZYSZENIE FUNERALNE
02-643 Warszawa, ul. Etiudy Rewolucyjnej 48
tel./fax 22 834 84 60, tel. kom. 501 552 889
NIP: 118-142-98-58 KRS: 0000163556
Konto: PKO BP S.A. Oddział 10/Warszawa
39 1020 1013 0000 0502 0125 2386
e-mail: biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl
www.stowarzyszeniefuneralne.pl

ZARZĄD

Tomasz Salski – Prezes
Danuta Kruk – Wiceprezes
Jarosław Wydmuch – Wiceprezes
Franciszek Maksymiuk – Sekretarz
Jan Krzysztof Szczuciński – Skarbnik

REDAKCJA

Beata Mróz – redaktor
redakcja@memento-o2.pl
tel. kom. 501 570 170

Anna Mróz – sekretarz redakcji
mrozanna@gazeta.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Aleksandra Danecka, Marek Jurkiewicz, Agata Rożek

WSPÓŁPRACOWNICY

Marek Cichewicz, Marian Kolczyński, Rita Ray,
Katarzyna Skowrońska, Ewa Witkowska,
Barbara Zawadzka

TŁUMACZENIA

Natella Bobela

ZDJĘCIA

Marek Cichewicz, Anna Mróz, Beata Mróz,
Andrzej Skorski

PRENUMERATA I REKLAMA

Barbara Zawadzka
biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl
tel. 22 834 84 60, tel. kom. 501 552 889

Kolportaż wyłącznie w prenumeracie

Cena prenumeraty rocznej – sześć numerów
(zamawiane od dowolnego numeru) – wynosi 192.60 zł.
Cena pojedynczego egzemplarza wynosi 38 zł.

Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. Wydawca nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo do skrótu i redakcyjnego opracowania tekstów przyjętych do druku.

OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD

Studio OpalGraf
tel. 22 834 83 85; www.OpalGraf.pl
e-mail: Studio@OpalGraf.pl

Korekta

Jadwiga Grabarczyk

DRUK

Lotos Poligrafia tel. 22 872 22 66
www.lotos-poligrafia.pl

Dwumiesięcznik Funeralny MEMENTO jest
oficjalnym organem prasowym Polskiego
Stowarzyszenia Funeralego (PSF)
powołanego do życia w 1998 roku.

e-mail: biuro@stowarzyszeniefuneralne.pl
www.stowarzyszeniefuneralne.pl

SPIS TREŚCI СОДЕРЖАНИЕ

- 6 AKTUALNOŚCI STOWARZYSZENIOWE
НОВОСТИ ОБЩЕСТВА

- 10 FORUM BRANŻOWE
ОТРАСЛЕВОЙ ФОРУМ

- 13 Z PRASY

- WYDARZENIA

- 14 Woda sięgnęła po cmentarze

- WYWIAD

- 16 Najbliżsi szli za końskimi zadami – wywiad z Anną Borowik, mistrzem świeckich ceremonii pogrzebowych

- W STOWARZYSZENIU

- 18 W dobrej wierze i z należytą starannością
- 39 Kroczymy drogą Wojtki – wywiad z Marianem Kolczyńskim, przewodniczącym Sekcji Cmentarzy Komunalnych PSF
- 42 Walne Zgromadzenie PSF i szkolenie w Warszawie
Absolutorium • przygotowania na wypadek sytuacji kryzysowych

- BRANŻA POGRZEBOWA W EUROPIE
ПОХОРОННАЯ ОТРАСЛЬ В ЕВРОПЕ

- 24 Efektywny marketing – Klient musi nam zaufać
Эффективный маркетинг – Клиент должен нам доверять

- ПОХОРОННАЯ ОТРАСЛЬ В ПОЛЬШЕ

- 28 Nowy standard na nowe времена

- NOWOŚCI / НОВИНКИ

- 34 Nowoczesna technika dla branży pogrzebowej
Monitory na nagrobkach
- Современная техника для похоронной отрасли
Мониторы на могилах

- TARGI

- 44 BEFA 2010 – Śmierć nie musi być czarna
- 45 CIFE 2010 – Chiny - przede wszystkim kremacja

- PRAWO

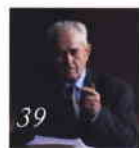
- 46 Z prac nad projektem ...
Ustawa po staremu, postępowanie ze zwłokami po nowemu

- MIĘDZYNARODOWE FORUM FUNERALNE

- 50 Wierni po grób i jeszcze dalej

- OBYCZAJE

- 53 U naszych wschodnich sąsiadów
Pogrzeb w kościele prawosławnym

Europejska i światowa promocja Targów MEMENTO-VENIA 2010 na Słowacji, Węgrzech, w Bułgarii, Niemczech i Chinach

MISJA MEMENTO-VENIA 2010

Organizatorom mających odbyć się w dniach 19-20 listopada br. Targów MEMENTO-VENIA 2010 w Warszawie ostatnie miesiące upłynęły pod znakiem podróży promujących tę imprezę. W siedzibie Słowackiego Stowarzyszenia Pogrzebowego w Bratysławie Marek Cichewicz, koordynator Targów MEMENTO-VENIA 2010, spotkał się na początku maja z Prezesem Słowackiego Stowarzyszenia Panem Ladislavem Strížem. – „Zachęcałem Słowaków, aby odwiedzili naszą wystawę oraz zaproponowałem, aby słowackie Stowarzyszenie zorganizowało swoje stoisko podczas MEMENTO-VENIA 2010.”

Na Węgrzech o udziale w warszawskiej imprezie węgierskich przedsiębiorców koordynator Targów rozmawiał w Debreczynie z Panem Karoly Balogh, prezesem Węgierskiego Stowarzyszenia Producentów Mantex i właścicielem firmy Karsol. Efektem rozmów jest udział w Targach firmy Karsol i 3 innych firm z Węgier w charakterze wystawców. Zaproszenie na Targi w charakterze gości przyjęli członkowie Węgierskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego. Ustalono także, że warszawskie Targi będą promowane w ich stowarzyszeniowej gazecie.

Polska grupa w składzie: Marek Cichewicz, Przemysław Mękarski, Natella Bobela lansowała Targi MEMENTO-VENIA 2010 na Targach BEFA w Düsseldorfie w dniach 13-15 maja 2010 r. – „W odwiedzanych stoiskach dystrybuowaliśmy specjalny, polsko-niemiecki, numer Dwumiesięcznika Funeralnego MEMENTO. Niemieckim i europejskim wystawcom oraz zwiedzającym Targi BEFA rozdaliśmy ponad 300 egzemplarzy stowarzyszeniowego periodyku – mówi Marek Cichewicz, koordynator Targów. Fotoreportaż z Targów BEFA 2010 znajduje Państwo na str. 44.

Przedostatnim punktem na trasie tournée promującego Targi MEMENTO-VENIA 2010 była stolica Bułgarii. Prezes Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego

Tomasz Salski i Marek Cichewicz spotkali się 31 maja br. w Sofii z Panem Atanasem Argirovem – Prezesem – i z kilkoma członkami Bułgarskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego. Omówiono działania związane z promocją Targów MEMENTO-VENIA 2010 w Bułgarii oraz organizację wycieczki przedsiębiorców z Bułgarii do Polski na tę wystawę. Członkowie bułgarskiego Stowarzyszenia dopytywali się o postępy prac nad nowym prawem pogrzebowym w Polsce. Obecnie w Bułgarii nie ma żadnej ustawy regulującej funkcjonowanie branży funeralnej, ale bułgarskie Stowarzyszenie dąży do zmiany tego stanu rzeczy. Oprócz rozmów bardzo życzliwi Bułgarzy zaprosili gości z Polski na wyśmienite bułgarskie jedze-

W Sofii / В Софии

W Bratysławie / В Братиславе

nie. „Odjeżdżaliśmy z nadzieją, że będziemy mieli możliwość rewanżu i pokazania naszej polskiej gościnności w Warszawie” – mówi Marek Cichewicz.

Najbardziej oddalonym od Polski punktem na mapie podróży promującej Targi MEMENTO-VENIA 2010 był Pekin. Do wzięcia udziału w listopadowej ekspozycji w Warszawie Marek Cichewicz namawiał wystawców i zwiedzających największe w Chinach Targi „China International Funeral Expo (CIFE 2010), które odbyły się w Pekinie w dniach 22-24 czerwca br. Okazją do rozmów o warszawskich Targach była także towarzysząca chińskim Targom 11. Konwencja FIAT-IFTA, na której wybrano nowe władze tej organizacji.

Majowa Konferencja Zarządców i Administratorów Cmentarzy w Warszawie

LIKWIDACJA GROBU, REGULAMIN CMENTARZA

Dawno nie było w branży spotkania, które cieszyłoby się tak dużą frekwencją. Mowa o Konferencji inauguracyjnej prace Sekcji Cmentarzy Komunalnych, Konferencji, która do warszawskiego Domu Kultury przy ul. Żuławskiego ściągnęła 11 maja blisko 50 zarządców i administratorów cmentarzy. – W jaki sposób prawidłowo odnotować likwidację grobu?; Kto może nadać regulamin cmentarzowi komunalnemu? – to pytania kierowane do Mariana Kolczyńskiego.

O Konferencji, której tematem były regulaminy cmentarne i procedura likwidacji grobu, piszemy na str. 18. Wywiad z Marianem Kolczyńskim, przewodniczącym Sekcji CK, publikujemy na str. 39.

Европейская и международная промоция Выставки MEMENTO-VENIA 2010 в Словакии, Венгрии, Болгарии, Германии и Китае.

МИССИЯ MEMENTO-VENIA 2010

Май и июнь этого года прошел для организаторов Выставки MEMENTO-VENIA 2010, которая будет проходить 19-20 ноября этого года, под знаком поездок, рекламирующих варшавское мероприятие. В бюро Словацкого Похоронного Общества в Братиславе Марэк Чихэвич, координатор Выставки MEMENTO-VENIA 2010 в начале мая этого года встретился с президентом Словацкого Общества, господином Ладиславом Стрижем. – „Я пригласил словаков посетить нашу Выставку, а также предложил словацкому обществу организацию своего выставочного павильона на MEMENTO-VENIA 2010.”

W Düsseldorf / В Дюссельдорфе

W Pekinie / В Пекине

В Венгрии в Дебрешине об участии венгерских предпринимателей в варшавском мероприятии координатор разговаривал с господином Кароли Балох, президентом Венгерского Общества Производителей Mantex и владельцем фирмы Karsol. Эффектом этой встречи было принятие решения об участии в Выставке MEMENTO-VENIA 2010 фирмы Karsol и 3-ех других фирм из Венгрии в качестве экспонентов. Приглашение в качестве гостей Выставки приняли также члены Венгерского Похоронного Общества. Определено также, что варшавская Выставка будет рекламироваться в отраслевой газете.

Польская группа в составе: Марэк Чихэвич, Пшемислав Менкарски, Натэлла Бобела рекламиро-

вала также Выставку MEMENTO-VENIA 2010 на Выставке BEFA в Дюссельдорфе в днях 13-15 мая 2010 г. – „В посещенных выставочных павильонах мы распространяли специальный, польско-немецкий номер периодического издания похоронной отрасли MEMENTO. Немецким и европейским участникам и гостям Выставки BEFA мы раздали более 300 экземпляров журнала общества – рассказывает координатор Выставки, Марэк Чихэвич. Фоторепортаж с Выставки BEFA 2010 Вы увидите на стр. 44.

Предпоследним пунктом в турне, рекламирующим Выставку MEMENTO-VENIA 2010, была столица Болгарии - София. Здесь, 31 мая этого года президент Польского Похоронного Общества Томаш Сальски и Марэк Чихэвич встретились с президентом Болгарского Похоронного Общества, господином Атанасем Аргировым, а также членами болгарской организации. Были обсуждены действия, связанные с промоцией Выставки MEMENTO-VENIA 2010 в Болгарии и организацией выезда предпринимателей из Болгарии на Выставку в Польшу. Члены болгарского общества интересовались продвижением работ над новым законом о похоронном деле в Польше. На сегодняшний день в Болгарии нет никакого устава, регулирующего функционирование похоронной отрасли, а болгарское Общество старается изменить такое положение вещей. Кроме переговоров, благосклонные болгары потчевали гостей из Польши отменной болгарской едой. - „Мы выезжали с надеждой, что будем иметь возможность выразить благодарность и показать нашу польскую гостеприимность в Варшаве” – говорит Марэк Чихэвич.

Последним и одновременно наиболее отдаленным от Польши пунктом на карте путешествия, рекламирующего Выставку MEMENTO-VENIA 2010 был Пекин. На самой большой в Китае Выставке «China International Funeral Expo» (CIFE 2010), проходившей 22-24 июня этого года в Пекине, Марэк Чихэвич предлагал участникам и посетителям Выставки принять участие в ноябрьской экспозиции в Варшаве. Поводом для промоции варшавской экспозиции была также сопутствующая китайской Выставке 11 Конференция FIAT-IFTA, на которой были выбраны новые управляющие органы этой организации.

Karawan Pogrzebowy
FORD WINDSTAR 3,8
rok prod. 1995,
kolor ciemnozielony,
z klimatyzacją
i atestami Sanepidu.

tel. 502 259 861

Konferencja uzgodnieniowa w GIS z udziałem przedstawicieli naszej branży

ROZPORZĄDZENIE TERAZ USTAWA PÓŹNIEJ

18 maja br. przedstawiciele Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego – wiceprezes Danuta Kruk, dyrektor Biura Barbara Zawadzka i sekretarz Franciszek Maksymiuk wzięli udział w konferencji uzgodnieniowej zorganizowanej przez Główny Inspektorat Sanitarny dotyczącej projektu rozporządzenia w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich. Spotkanie z udziałem Jana Orgelbranda, zastępcy Głównego Inspektora Sanitarnego, upłynęło pod znakiem konsultacji konkretnych zapisów rozporządzenia z praktykami z naszej branży reprezentowanymi także przez przedstawicieli Polskiej Izby Pogrzebowej – Witolda Skrzydlewskiego i Dariusza Dutkiewicza. Konferencja stała się także okazją do zadania pytań dla branży zasadniczych – „Kiedy jest szansa na nową ustawę pogrzebową?” – pytała Barbara Zawadzka. – „Dostrzegamy konieczność zmian i jesteśmy przygotowani do pracy nad nowym prawem pogrzebowym. Zostaną one rozpoczęte, gdy Ministerstwo Zdrowia zleci nam takie działania” – usłyszeli uczestnicy spotkania. O jego przebiegu i rezultatach oraz uwzględnionych przez GIS uwagach Stowarzyszenia do kilku jego projektów piszemy na stronie 46.

WALNE ZGROMADZENIE PSF SZKOLENIE I SEMINARIUM W WARSZAWIE

Stołeczny Hotel TINA gościł w dniach 10-11 czerwca br. kilkudziesięciu członków PSF, którzy wzięli udział w sprawozdawczym

Walnym Zgromadzeniu oraz szkoleniu i seminarium zorganizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Funeralne. Tym razem zarówno tematyka merytorycznej części zjazdu jak i

„czasu wolnego” pozostała pod silnym wpływem wydarzeń z 10 kwiet-

nia br. Katastrofa smoleńska była osnową niezwykle ciekawego i ubarwionego przykładami wykładu szkoleniowego Dariusza Rudasia, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego m.st. Warszawa, który z ramienia polskiej strony brał udział w identyfikacji w Moskwie ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem. Różne aspekty „operacji funeralnej Smoleńsk” przewijały się także w wystąpieniu Zenona Jasińskiego, starszego specjalisty Zarządu Cmentarza Komunalnego ds. obrony cywilnej. Oprócz wykładów obu prelegentów ogłoszonych w ramach szkolenia: „Postępowanie zarządcy cmentarza w sytuacji kryzysowej – kataklizmów, katastrof i epidemii” uczestnicy wysłuchali także semina-

ryjnego wykładu ks. dr. Tomasza Czarnockiego poświęconego ceremoniałowi pogrzebowemu po kremacji i stanowisku Kościoła Rzymsko-Katolickiego w sprawie spopielenia i ceremonii pogrzebowych z urną. Drugiego dnia uczestnicy zwiedzili z przewodnikiem Pałac Prezydencki. Przebieg Walnego Zgromadzenia oraz szkolenia przedstawiamy na stronie 42.

Dariusz Rudas

Zenon Jasiński

ks. dr. Tomasz Czarnocki

Z prac Sekcji Cmentarzy Komunalnych

MARIAN KOLCZYŃSKI ZAPRASZA NA KONFERENCJĘ DO WARSZAWY

W dniach 7-8 października br. (czwartek i piątek) odbędzie się drugie w tym roku konferencyjne spotkanie administratorów i zarządców cmentarzy, które poprowadzi Marian Kolczyński, przewodniczący Sekcji Cmentarzy Komunalnych. W programie dwudniowego zjazdu, którego współorganizatorem będzie Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Warszawie, oprócz wykładów planowane są praktyczne warsztaty i pokazy poświęcone sposobowi likwidacji grobów na Cmentarzu Północnym w Warszawie. Uczestnicy zwiedzą też tę największą stołeczną nekropolię (143 ha), na której do tej pory pochowano blisko 150 tysięcy zmarłych.

W ramach wykładów kontynuowany będzie rozpoczęty na Konferencji w maju br. temat regulaminu cmentarza. Omówione zostaną także różne aspekty współpracy zarządu cmentarza z podmiotami wykonującymi działalność na jego terenie.

Zainteresowanych wzięciem udziału w Konferencji prosimy o kontakt z p. Barbarą Zawadzką: tel. 22 834 84 60, tel. kom. 501 552 889. Kontakt z p. Marianem Kolczyńskim: tel. 695 403 872; e-mail: kolczynski@op.pl

11. Konwencja FIAT-IFTA w Pekinie z udziałem specjalnego wysłannika PSF

WYBÓR WŁADZ I WIELKA GALA

Nowym prezydentem największej międzynarodowej organizacji funeralnej FIAT-IFTA został wybrany na dwuletnią kadencję (2010-2012) Irlandczyk, Pan Gus Nichols. Zastąpił on na tym stanowisku Chińczyka, prezesa Chińskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego, Chen

Obrady Walnego Zgromadzenia Członków FIAT-IFTA

Qun Lina, który dokonał otwarcia 21 listopada 2008 roku w Warszawie IV Targów Funeralnych MEMENTO.

Prezydenturę Nicholsowi powierzono podczas 11. Konwencji FIAT-IFTA, która odbyła się w dniach 21-24 czerwca 2010 r. w Pekinie (Chiny). Wiceprezydentami zostali: Niemiec, Kanadyjczyk i Boliwijka. „Członka narodowego” z naszego kraju, którym jest Polskie Stowarzyszenie Funeralne reprezentował w zastępstwie prezesa PSF Tomasza Salskiego – Marek Cichewicz z firmy BONGO, członek indywidualny Światowej Federacji i koordynator Targów MEMENTO-VENIA 2010.

W Pekinie, w Konwencji FIAT-IFTA w luksusowych salach konferencyjnych Hotelu Westin, obradowało około 230 osób z całego świata. Uczestnikom czterodniowego pobytu w stolicy Chin zorganizowano rozmaite atrakcje: zwiedzanie największych, odbywających się po raz czwarty Targów „China International Funeral Expo (CIFE 2010)”, a także cmentarza Beijing Tianshou Cemetery i Beijing All Buddha Cemetery, oraz Zakładu Pogrzebowego „Babaoshan”. Czas pomiędzy obradami Rady Dyrektorów i Walnym Zgromadzeniem Członków FIAT-IFTA

uświetniły pokazy tańców regionalnych, prezentacja prawidłowego parzenia herbaty w Domu Herbaty – najstarszej w Pekinie herbaciarni – oraz zwiedzanie Wielkiego Muru. – „Organizacja pobytu była wręcz imponująca. Pięć auto-

Na cmentarzu Beijing All Buddha Cemetery

wencji FIAT-IFTA udających się na zwiedzanie Pekinu eskortowała Policja; wzdłuż całej trasy policjanci wstrzymywali ruch. Na odwiedzanych cmentarzach witano nas na długich czerwonych dywanach, a zwiedzanie poszczególnych atrakcji turystycznych i funeralnych kończyło się bankietami, podczas których grały zespoły muzyczne” – opowiada Marek Cichewicz.

Podczas obrad Rady Dyrektorów (ICD) FIAT-IFTA ustępujący prezydent Chen Qun Lin złożył sprawozdanie z działalności w minionej kadencji. Następnie Henry Kizer zdał relację z działalności komitetu Funeral Heritage. Zaaprobowano pomysł przygotowania kolejnego wydania kalendarza ze zdjęciami z muzeów pogrzebowych oraz cmentarzy. Przedstawiono także wyniki finansowe za 2009 rok oraz projekt budżetu na rok 2011. Podniesiono wysokość składek członkowskich: dla członka zwyczajnego do 125€, dla członka narodowego 1200€.

Nowy Prezydent FIAT-IFTA na kadencję 2010-2012 – Gus Nichols i Marek Cichewicz

W trakcie Walnego Zgromadzenia Członków FIAT-IFTA Marek Cichewicz, w ramach odczytu, przedstawił polską branżę pogrzebową i ewolucję, jaka się w niej dokonała w okresie przemian po roku 1989.

Koniec Konwencji uczczono bardzo uroczystą kolacją na 2000 osób, która odbyła się w budynku Great Hall of the People przy placu Tien Anmen.

Wrażenia estetyczne i kulinarne dodatkowo spotęgował przygotowany specjalnie dla nowego prezesa FIAT IFTA narodowy taniec irlandzki. Fotoreportaż z Targów „China International Funeral Expo (CIFE 2010)” przedstawiamy na stronie 45.

Bankiet w budynku Great Hall of the People

Pierwsze w Polsce Mercedesy E 212 Eneexis NIEMIECKA PRECYZJA W HISZPAŃSKIEJ CENIE

Trzy jednakowe karawany MERCEDES E212 Eneexis nabyła w Hiszpanii spółka Zielen z Gdańska. Czarne dwuosobowe limuzyny zbudowane na podwoziu Mercedesa wyposażone są w silniki Diesla o pojemności 2,1 l i mocy 150 KM, oraz w automatyczne skrzynie biegów. Jarosław Kammer, prezes gdańskiej Zieleni, który osobiście udał się do położonej pod Walencją firmy IndusAuto, odnalazł w hiszpańskim Eneexisie to, czego od dawna poszukiwał w karawanie. – „To auto łączy moje oczekiwania jakościowe i estetyczne z konkurencyjną ceną, która w porównaniu z dotychczas dostępnymi w Polsce ofertami jest o ponad 20 % niższa. Zachęcił mnie także stosunkowo krótki czas oczekiwania na karawan, który jest wykonywany na zamówienie w ciągu 2 – 3 miesięcy” – mówi prezes Zieleni. Nowe Mercedesy dodatkowo wyposażone w przednie i tylne czujniki parkowania zaczną obsługiwać standardowo pogrzeby w firmie Zielen najpóźniej w październiku tego roku. Na specjalne zamówienie gdańskiego krematorium IndusAuto wykona uchwyt do przewożenia urny - kompatybilny z mechanizmem wysuwającym trumnę. – „To techniczne rozwiązanie wymusza na nas dynamika przyrostu kremacji. 30 % obsługiwanych przez naszą firmę pogrzebów to kremacje – przyznaje Kammer. Sam zakup aut to wynik powszechnego dążenia do podnoszenia standardu, co wymuszają na nas także klienci. Niezależnie od tego, porządny karawan jest najlepszą wizytówką firmy, a więc dobrą inwestycją – kwituje prezes.

W firmie IndusAuto w pobliżu Walencji
В фирме IndusAuto вблизи Валенсии

Первые в Польше Мерседесы E 212 Eneexis НЕМЕЦКОЕ КАЧЕСТВО ПО ИСПАНСКОЙ ЦЕНЕ

Акционерное общество «Зелень» («Zieleń») из Гданьска приобрело и Испании три одинаковых катафалка MERCEDES E212 Eneexis. Черные, двухместные лимузины, собранные на основании шасси Мерседеса, снабжены дизельным двигателем емкостью 2,1 л и с мощностью 150 л.с., а также автоматической коробкой передач. Президент гданьской «Зелени» («Zieleni») Ярослав Каммер (Jarosław Kammer), который лично направился в фирму IndusAuto под Валенсией нашел в испанском Eneexis, то что давно искал в катафалке. – „Эта машина объединяет мои ожидания относительно качества и эстетики с конкурентноспособной ценой, которая в сравнении с доступными в Польше на сегодняшний день предложениями есть на более 20 % ниже. Меня привлекло сравнительно короткое время ожидания катафалка, который собирается под заказ за 2-3 месяца – говорит президент «Зелени».

Новые Мерседесы дополнительно оснащены в передние и задние датчики парковки, которые начнут обслужи-

вать стандартные похороны в фирме «Зелень» не позднее октября этого года. По заказу гданьского крематория IndusAuto выполнит специальный держатель для транспортировки urnы совместимый с механизмом, выдвигающий гроб. – „Применить такое техническое решение нас заставляет динамика прироста кремирования. 30% обслуживаемых нашей фирмой являются кремированные похороны – признает Каммер. Покупка машин - это результат общего стремления к повышению стандарта, что также заставляет нас делать наши клиенты. Независимо от этого, приличный катафалк, тем не менее, является наилучшей визиткой фирмы, и тем самым, хорошей инвестицией- констатирует президент.

KREMATORIUM CZĘSTOCHOWSKIE

BIURO OBSŁUGI KLIENTA

tel. 034 366 68 79, fax 034 366 68 81
ul. Radomska 117, 42-210 Częstochowa
ck@ck-czestochowa.pl, www.ck-czestochowa.pl

KASY FISKALNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH POGRZEBOWYCH

Zapowiadana na początku roku przez premiera Donalda Tuska reforma finansów publicznych ogarnia swoim zasięgiem kolejne sektory gospodarki narodowej. Jednym z jej elementów jest wprowadzenie do powszechnego użytku kas fiskalnych, a więc urządzeń elektronicznych służących ewidencji obrotów i obliczania należnych od nich podatków. Dotychczas zainstalowano w Polsce już około półtora miliona tych kas.

Od 11 maja przyszłego roku zostanie zainstalowanych dalszych 300 tysięcy kas fiskalnych, m.in. w gabinetach lekarskich i kancelariach prawnych, a także – w przedsiębiorstwach pogrzebowych i pokrewnych. Obowiązek taki nakłada nowe rozporządzenie w sprawie zwolnień z obowiązku stosowania kas rejestrujących, które zaczną obowiązywać 1 stycznia 2011 r. Jednak większość zmian będzie miała zastosowanie dopiero od 1 maja 2011 r. Projekt rozporządzenia resortu finansów zapowiadającego to przedsięwzięcie został opublikowany w maju 2010 roku, a więc z rocznym wyprzedzeniem z dwóch powodów: po pierwsze – aby umożliwić wyprodukowanie w porę stosownej liczby kas, a po drugie – aby umożliwić zainteresowanym podatnikom przygotowanie się do stosowania tych kas, w naszym przypadku – przedsiębiorstwom pogrzebowym i pokrewnym. Warto dodać, że do 31 grudnia 2012 roku z obowiązku zainstalowania kas będą zwolnieni podatnicy kontynuujący działalność gospodarczą o małych obrotach, nie przekraczających rocznie 40 tysięcy złotych. Nadal z obowiązku posiadania kas fiskalnych zwolnieni są podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą aż do osiągnięcia przez nich poziomu 20 tysięcy złotych obrotu rocznie. Podatnicy, którzy w ustalonym terminie zainstalują kasy fiskalne, będą mogli skorzystać z ulgi przy ich zakupie. Ulga ta wynieść może do 90 % kosztów zakupu urządzenia netto, ale nie więcej niż 700 złotych. (mj)

NOWY CMENTARZ W SZCZECINIE

W ciągu najbliższych dziesięciu miesięcy powstanie w Szczecinie cmentarz komunalny o powierzchni 18 ha. 9 czerwca na teren budowy przy ul. Bronowickiej wkroczył wykonawca. Przetarg wygrało konsorcjum firm ERBUD S.A. i Zakład Inżynieryjno-Budowlany Jerzy Niedosiał. Koszt inwestycji to 19 mln 455 tys. zł. Pierwsze pochówki będą możliwe w pierwszym kwartale 2011. W trakcie prac powstanie m.in. ogrodzenie terenu, parking, alejki, drogi i kwatery na ponad 12 tys. grobów. Wybudowane zostaną również kolumbaria na 4,5 tys. urn i przeszło 9,5 tys. urnowych grobów ziemnych. Na terenie nekropolii znajdą się także stróżówki i toalety. Ale to nie koniec...

– Jeszcze w przyszłym roku rozpocznie się drugi etap tej inwestycji wartej łącznie 140 mln zł. Cała nekropolia będzie gotowa za około cztery lata i zajmie sześćdziesiąt hektarów powierzchni – zapowiada Monika Bąk z Zakładu Usług Komunalnych w Szczecinie.

Nowy cmentarz będzie szóstą nekropolią w Szczecinie. W tym mieście umiera rocznie ok. 3.700 osób. (ar)

Vicente Alapont, dyrektor sprzedaży w firmie IndusAuto, zaprasza polskich przedsiębiorców do zwiedzania firmy produkującej MERCEDES-a E212 Eneexis oraz niedaleko położonej Walencji. Firma gwarantuje przelot oraz 3-dniowy pobyt na koszt producenta.

www.autokarawany.com

Rozstrzygnięcie konkursu na projekt współczesnego nagrobka zalecany dla cmentarzy zabytkowych

WOJNA Z KICZEM

Na zabytkowych cmentarzach w Warszawie i w innych miastach, pomiędzy starymi grobowcami, które nierzadko projektowane były przez znakomitych artystów, zaczęły się pojawiać w ostatnich czasach nagrobki z chińskiego marmuru albo z innego kamienia w kształcie prostej płyty wyposażonej w górnej części w pionową taflę w kształcie fali. Takich grobów jest w Polsce bardzo wiele. Królują na wszystkich cmentarzach, czemu trudno się dziwić, bo są stosunkowo tanie. Ludzie obdarzeni wrażliwością estetyczną nie są w stanie pogodzić się z tym, że te potworki bezkarnie wdzierają się na nastrojowe nekropolie, żeby stanąć tuż obok pięknej rzeźby z XIX wieku. O konkursie na nowoczesny nagrobek pisaliśmy już w zeszłym roku. Autorzy tego pomysłu oczekiwali od rzeźbiarzy i architektów takich projektów, które bez trudu wtopiłyby się w pejzaż zabytkowych cmentarzy, nie zaburzając panującej tam atmosfery.

Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków i Stowarzyszenie Architektów Polskich skierowały apel głównie do młodych architektów i studentów architektury z całego kraju. Najlepsze prace trafią do „Wzornika współczesnych nagrobków zalecanych dla cmentarzy o charakterze zabytkowym”.

W połowie czerwca ogłoszono wyniki konkursu. Jury pod przewodnictwem Stołecznego Konserwatora Zabytków Ewy Nekandy-Trepki przyznało trzy nagrody w trzech kategoriach cenowych: do 8 tysięcy, do 15 tysięcy oraz powyżej 15 tysięcy złotych. W kategorii do 8 tysięcy złotych zwyciężył projekt Dominiki Falkowskiej z Politechniki Gdańskiej. W przedziale cenowym do 15 tysięcy za najlepszy uznano projekt Grzegorza Keniga z Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W trzeciej kategorii przewidującej projekt, którego realizacja przekracza 15 tysięcy wygrała praca Piotra Tumidajskiego z Politechniki Krakowskiej. Nagrodzeni otrzymali po 4 tysiące złotych. Nie są to nagrody ogromne, ale być może satysfakcja z odniesionego sukcesu jest w tym przypadku najważniejsza. Do wzornika zakwalifikowano 18 projektów (prace nagrodzone w 3 kategoriach i 15 wyróżnionych projektów), wśród których znalazło się 6 prac Piotra Tumidajskiego (nagroda w kategorii pow. 15 tys. zł. i 5 wyróżnień w kategorii do 8 tys. zł. i do 15 tys. zł.). Wśród wyróżnionych pomysłów są trzy projekty Marcina Kulińskiego z Politechniki Warszawskiej (wyróżnienie w kategorii do 8 tys. i 2 projekty do 15 tys.). Tak więc te dwie osoby należy uznać za największe indywidualności tego konkursu.

Nadesłane na konkurs prace są bardzo nowatorskie. Przeważają formy proste, łatwe do wykonania i bardzo estetyczne.

Mimo wszystko trzeba uznać, że inicjatywa przeprowadzenia takiego konkursu oraz jego plony zasługują na najwyższe uznanie. Trzeba mieć nadzieję, że to jest dobry początek słusznej walki z kiczem na polskich cmentarzach.

A. Danecka •

Nagrodzony projekt w kategorii do 15 tys. zł autorstwa Grzegorza Keniga

Zwycięski projekt w kategorii powyżej 15 tys. zł autorstwa Piotra Tumidajskiego

Większość z nich to proste bryły z wkomponowanym znakiem krzyża. Niezwykły jest pomysł na sarkofag skomponowany z bloków kamiennych i betonowych. Wzornik z zalecanymi projektami ma być podobno dostępny w administracji wszystkich zabytkowych cmentarzy w kraju, a zakupienie prawa do wykorzystania wybranego nagrobka będzie kosztowało 50 zł.

Czy pomysł wprowadzenia zalecanych nagrobków przyniesie spodziewane rezultaty? Trudno cokolwiek wyrokować w tej sprawie. Władysław Migacz, przedstawiciel Społecznego Komitetu Opieki nad starymi Powązkami uznał, że odgórne decydowanie o kształcie nagrobka jest nadużyciem władzy urzędniczej. Ktoś inny stwierdził, że gotowe projekty ograniczą swobodę twórczą warszawskich kamieniarzy. Jednak problem może leżeć zupełnie gdzie indziej. Po pierwsze, zabytkowe cmentarze są w większości przypadków zamknięte, a więc nowe pochówki zdarzają się na nich niezwykle rzadko. Po drugie, przyzwyczajenie ludzi do typowych, królujących na wszystkich cmentarzach nagrobków może się okazać nie do przezwyciężenia. Piękno nowoczesnych rozwiązań architektonicznych bez trudu doceni natomiast ktoś, kto na co dzień obcuje ze sztuką, albo interesuje się nią na tyle, żeby uznać je za wspaniałe.

Nagroda dla Dominiki Falkowskiej za projekt do 8 tys. zł

Mimo wszystko trzeba uznać, że inicjatywa przeprowadzenia takiego konkursu oraz jego plony zasługują na najwyższe uznanie. Trzeba mieć nadzieję, że to jest dobry początek słusznej walki z kiczem na polskich cmentarzach.

Z PRASY

Opracowanie: Aleksandra Danecka •

Źródło: ogólnopolska i lokalna prasa

Wojna w Bogatyni

Pani Krystyna, właścicielka zakładu „Aaron”, trzy lata temu została usunięta z posady Zarządcy Cmentarza Komunalnego. Została również zmuszona do zamknięcia kwiatarni prowadzonej na terenie cmentarza. Dzięki temu drugi zakład pogrzebowy mógł pracować na równych prawach z konkurencją. Kiedy obrósł nieco w piórka, od razu zabrał się za zwalczanie „Aarona” na różne sposoby. I tu musimy poprzestać na własnej wyobraźni, w prasie lokalnej bowiem ukazał się apel do właściciela wojowniczego zakładu o zaprzestanie działań, o których poszkodowany nie był w stanie opowiadać. A zatem musiało to być coś niesłychanie perfidnego. Nie wiadomo czy apel dotarł do adresata.

Skandal w Grajewie

Jakiś czas temu w Grajewie podczas pogrzebu doszło do skandalu. Kondukt przybył na cmentarz, potem dotarł do miejsca pochówku ale... grobu nie było. Nikt nie wykopał mogiły. Jak się potem okazało

grabarz był tak pijany, że nie mógł wykopać dołu. Twierdził jednak, że pomyliły mu się terminy i stąd całe zamieszanie. Jak widać można mieć pecha nawet po śmierci.

Urna na bruku

W Warszawie na Muranowie przez okno jednego z mieszkań ktoś z rozmachem wyrzucił urnę. Z rozbitego pojemnika prochy wysypały się na ulicę wprost pod nogi przechodniów. Jak się potem okazało niejaka Małgorzata R. podczas kłótni z konkubentem uznała, że rzut urną przez okno jest najwłaściwszym sposobem na rozładowanie nadmiaru adrenaliny. Wezwana przez sąsiadów Policja uznała to za profanację. Kobiecie grozi do dwu lat więzienia.

Niecierpliwy bezdomny

W Mogilnie zdesperowany bezdomny bez skutku walczył o mieszkanie w lokalu komunalnym. Najpierw przykuł się do budynku opieki społecznej. Ponieważ nikt nie był tym wstrząśnięty, przykuł się łańcuchem do ratusza. Następny

w kolejności był teren należący do PKP. Teraz zamieszkał w grobowcu. Może tym razem uda mu się skruszyć kamienne serca urzędników.

Zwłoki na płocie

W Tarnobrzegu po powodzi znaleziono ciało mężczyzny wczepione w ogrodzenie cmentarza. Szybko ustalono, że zwłoki nie zostały wypłukane z grobu na tym cmentarzu. Długo nie można było ustalić tożsamości ani wieku zmarłego. Wszystko wskazuje na to, że była to jedna z ofiar powodzi na Podkarpaciu.

Horror na Lubelszczyźnie

Ojciec z synem wykradli zwłoki z cmentarza w Łukowej, żeby upożyczyć śmierć i pozbyć się kłopotów z Policją. W tym celu skrócili nieboszczyka o głowę, wsadzili do samochodu i podpalili. Panowie chcieli pozbyć się kłopotów a także uzyskać odszkodowanie w wysokości 200 tysięcy złotych za rzekomy tragiczny zgon młodszego z nich. Szczęście im nie dopisało. Obaj trafili do aresztu.

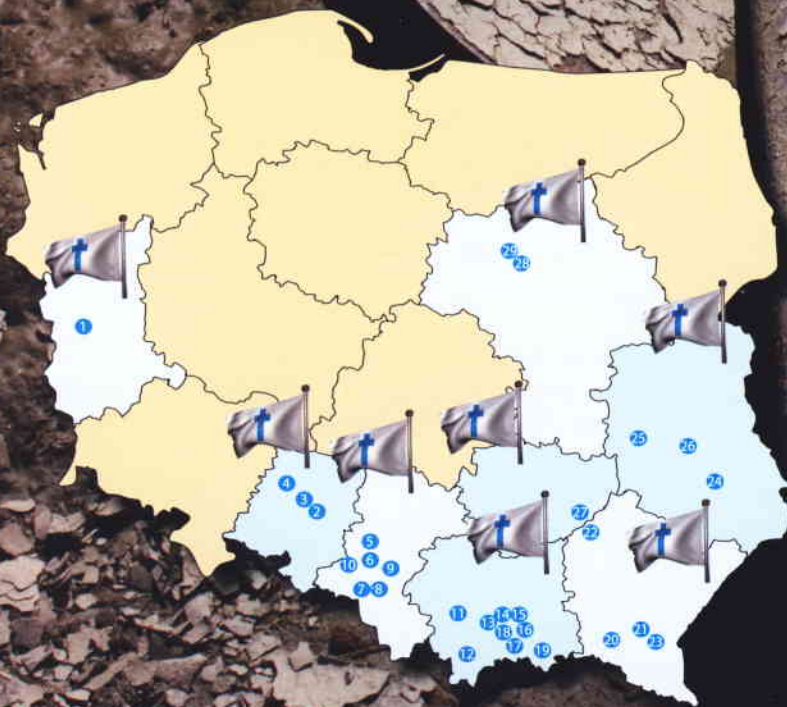
MITKO TENT **Namioty pogrzebowe**

- wodoszczelny dach
- szybki montaż
- aluminiowa konstrukcja
- 14 rozmiarów

Odwiedź: www.mitko.pl **Zadzwoń: 32 444 66 16**

WODA SIĘGNĘŁA PO CMENTARZE

Kiedy Wisła przerwała rankiem 23 maja br. wał w Świniarach koło Płocka, woda zalała również oddalony o 8 km cmentarz parafialny w Troszynie Polskim. Jej poziom na tym usytuowanym na wzgórzu cmentarzu wyniósł blisko 2 metry. Te same mogiły woda zalała ponownie 10 czerwca. Z blisko 400 grobów, które przez 2 tygodnie stały w wodzie, ponad połowa uległa uszkodzeniu.

Cmentarze zalane w maju i czerwcu 2010

województwo lubuskie

1. CK* w Nowej Soli przy ul. Wandy

województwo opolskie

2. CK w Kędzierzynie Koźlu (dzielnica Koźle)
3. CP* w Starym Koźlu
4. CP w Żelaznej

województwo śląskie

5. CP w Ligocie
6. CP w Zabrzegu
7. CP w Zebrzydowicach
8. CP w Pierścu
9. CP w Czeladzi
10. CP w Turze

województwo małopolskie

11. CK w Brzeszczach
12. CK w Dobczytach
13. CP w Woli Przemykowskiej
14. CP w Woli Rogowskiej
15. CK w Rzepienniku Marciszewskim
16. CP w Rzepienniku Strzyżewskim
17. CP w Radziszowie
18. CP w Świętnikach Górnych
19. CP w Kławie

województwo podkarpackie

20. CP w Jasle
21. CP w Tarnobrzegu-Wielowski
22. CP w Trzeźni
23. CP w Mielcu

województwo lubelskie

24. CP w Wilkowie
25. CP w Zagłobie
26. CP w Janowcu

województwo świętokrzyskie

27. CP w Sandomierzu

województwo mazowieckie

28. CP w Troszynie Polskim
29. CP w Życku Polskim

CK* cmentarz komunalny
CP* cmentarz parafialny

Żywioł nawiedził również dwa razy cmentarze w Trześni i Tarnobrzegu-Wielowsi (oba w województwie podkarpackim), Wilkowie i Zagłobie (województwo lubelskie) oraz Sandomierzu (województwo świętokrzyskie). Poziom wody, który na zalanych terenach Podkarpacia miejscami sięgał 4 metrów, na cmentarzach pozostawił widocznymi jedynie wyższe grobowce i krzyże. Najdłużej utrzymywała się woda na cmentarzu w Czeładzi (województwo śląskie). Tam 20 grobów przez 3 tygodnie stało w półmetrowej wodzie.

Woda wdarła się na 29 cmentarzy zlokalizowanych w 8 województwach. Choć przyczyny powstania powodzi w poszczególnych częściach kraju były różne (silne opady deszczu, przerwanie wałów przeciwpowodziowych, gwałtowne podniesienie się poziomu wód gruntowych), to szkody, jakie wyrządziła powódź na cmentarzach, wszędzie są podobne. Brunatna woda naniósł szlam, błoto i śmieci, przewracała krzyże i płyty, przesuwiała całe nagrobki, a także rozmywała groby ziemne. Na cmentarzu w Turze (województwo śląskie) zalegająca przez 6 dni woda doprowadziła do przewrócenia drzewa i uszkodzenia znajdujących się w pobliżu grobów.

Groźba przeprowadzenia ekshumacji zawisła nad cmentarzem komunalnym w Dobczycach (województwo małopolskie). Silne opady deszczu spowodowały osunięcie skarpy ze znajdującym się na niej fragmentem cmentarza Jeleniec. Spadająca ziemia odsłoniła nagrobki, które wręcz cudem ostały się na krawędzi urwiska. – Byliśmy przygotowani na przeprowadzenie

na tym cmentarzu ekshumacji. Wystarczyło jednak zabezpieczyć osuwisko do czasu, kiedy skarpa zostanie naprawiona – mówi Anna Armatys, rzecznik prasowy Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Krakowie. Do jednej ekshumacji doszło jednak na cmentarzu parafialnym w Skoczowie (województwo śląskie), gdzie obfite deszcze groziły zniszczeniem jednego grobowca.

Jak wynika z informacji, które uzyskaliśmy w Wojewódzkich i Powiatowych Stacjach Sanitarно-Epidemiologicznych, uszkodzenia grobów nie stwarzały w większości przypadków zagrożenia epidemiologicznego. – Większe zagrożenie stanowiła duża liczba utopionych zwierząt gospodarskich, które przez 4 tygodnie pływały w wodzie o temp. 20°C – tłumaczy Katarzyna Siekierzyńska-Zapała, zastępca Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Większość cmentarzy jeszcze przed uporządkowaniem zostało zdezynfekowanych przez wojska chemiczne lub specjalistyczne firmy. Przywracanie normalności na terenach bezpośrednio przyległych do cmentarzy sprowadzało się do odkażenia studni i ujęć wodnych i oczyszczenia z osadów oraz odkażenia budynków. – Z zalanym cmentarzem należy postępować tak samo jak z każdym innym terenem użyteczności publicznej. Należy go zdezynfekować zgodnie z obowiązującymi zasadami – podkreśla pani Katarzyna Siekierzyńska-Zapała.

Beata Mróz •

Ponad 60% nagrobków w Troszynie Polskim nadaje się do naprawy.

Nagrobki nie oparty się naporowi wody.

Woda ustąpiła, straty zostały.

Sprzedam
komorę chłodniczą
na 4 ciała typu KZR-4.1 + wózek
Stan bardzo dobry
tel. 602 780 637

Z Anną Borowik, mistrzem świeckich ceremonii pogrzebowych rozmawia Agata Rożek.

NAJBLIŻSI SZLI ZA KOŃSKIMI ZADAMI

Rodzina za końmi przed Pałacem Namiestnikowskim

Czy wyobrażacie Państwo jakiegoś obrzęd powitania i ceremonii pogrzebowej Prezydenta?

– W dniu, w którym ciało ś.p. Lecha Aleksandra Kaczyńskiego – Prezydenta RP sprowadzono do Polski, odbyła się ceremonia powitania na warszawskim lotnisku Okęcie. Zmarłego Prezydenta jako pierwsi powitali duchowni, odprawiając obrzęd opracowany na potrzeby chwili, lecz oparty o teksty przewidziane przez stosowany powszechnie Rytuał Pogrzebowy. Po dostojnikach Kościoła zabrali głos dostojnicy Państwa.

I to było postawieniem protokołu na głowie.

Dalszy ciąg

– Sytuacja na Okęciu była pośmiertnym powrotem Suwerena i jako taki powinien On być witany przez tych, którzy w czasie jego nieobecności sprawują najwyższą władzę w państwie. Żywy lub martwy – ale powraca Prezydent kraju. Człowiek wierzący, mąż i ojciec, syn i brat – ale dla protokołu dyplomatycznego przede wszystkim Prezydent. Powitanie Głowy Państwa, nawet jeżeli zawiera elementy liturgii, nie jest obrzędem religijnym, ale ceremonią państwową, a tę reguluje protokół dyplomatyczny. Oczywiście przed wojną w takiej sytuacji prezydenta powitałby prymas Polski – gdyż według ówczesnego prawa to on stawał się jego zastępcą.

Żałobnik Prezydenta nie mógł być widoczny. Prezydent i Jego Małżonka nie mogli być widoczni. Ktoś z Suwerena jednak nie mógł być widoczny. Głównie przez wzgląd na protokół dyplomatyczny.

– Nie. Lawety, na których spoczywały trumny Prezydenta i Jego Małżonki, poprzedzane były przez konny pluton Szwadronu Reprezentacyjnego. Te same piękne konie poprzedzały 11-go listopada wóz bojowy, z którego Prezydent pozdrowił warszawiaków podczas uroczystej parady w Dniu Niepodległości... Jednak za lawetami wiozącymi trumny – w miejscu od wieków i w każdym kraju niepodważalnie zawarowanym dla najbliższej rodziny zmarłego lub zmarłych – patrzący, zamiast najbliższych krewnych Prezydenckiej Pary, ujrzeli kolejną grupę konnych, a dopiero za lśniącoymi zadami koni, zupełnie nie widząc trumien utraconych bliskich, podążali najbliżsi...

– Był to pierwszy i jedyny w historii kultury europejskiej przemarsz za trumnami, w którym rodzinę potraktowano w taki sposób. Co mogło to spowodować? Otóż istnieje jedyna sytuacja, w której układ „konie-trumny-konie” byłby układem prawidłowym: to uroczysty przejazd trumien bez udziału rodziny i dalszego konduktu

MIĘDZYNARODOWY TRANSPORT ZMARŁYCH

tel. całodobowy
604 559 569
fax 29 71 71 827

e-mail: md39@wp.pl
www.drejka.ocom.pl

06-200 Maków Mazowiecki, ul. Wrzosowa 2

Nawiążemy współpracę z zakładami pogrzebowymi na korzystnych warunkach

pieszego! Takie honorowanie znamienitych zmarłych ma swe korzenie w pierwszych wiekach państwowości, tak wyglądały wszak przejazdy królewskie: konna straż przednia, za nią ekwipaż władcy, za nim konna straż tylna. Po niej tylko kurz...

Jak porzucić u rąk konny orszak i przetrwać w żałobie?

– Absolutnie wskazane było przeformowanie plutonu konnego tak, aby wszyscy jeźdźcy znaleźli się przed pierwszą lawetą. Taki układ to również starodawny symbol – im dłuższy orszak konny poprzedzał zmarłego, tym znamienitszą postacią musiał być zmarły w odczuciu społeczności, która go żegnała. Decydujące znaczenie ma tutaj obecność rodziny lub jej brak. W kondukcji, w którym zmarłego odprowadzają bliscy, jedynym odpowiednim dla nich miejscem jest miejsce tuż za trumną, bo to ich bliski odchodzi z ich życia, to ich ból, ich miłość i ich strata. W każdej kulturze. W każdym kraju.

Czy w kondukcji przewożono także ciała zmarłych?

– Był on podobny. Tym razem najbliżsi Obojga Zmarłych byli „odcięci” od Ich trumien przez żołnie-

rza niosącego okazały wieniec. Oczywiście wieniec to symbolika starożytna: wienieczone głowę powracającego zwycięskiego wodza, a w drodze do grobu wieniec jest wieniec chwały zwycięskiego boju życia i choć nie może być włożony na głowę – powinien być niesiony przed trumną.

W jaki sposób niosła?

– Drugim poważnym błędem w Krakowie i tak samo w Warszawie było odwrócenie tradycyjnej hierarchicznej kolejności osób w przemarszach duchownych celebrujących liturgię, czyli ustawienia od najniższych do najwyższych rangą.

Jak było z tym w Warszawie?

– Skądże znowu! Ale na Wydział Historii Sztuki Uniwersytetu Warszawskiego nie zaszkodzi... Wszak przez wieki słynęła w świecie polska pompa funebris.

Opisano to w książce „Pompa funebris”?

Anna Borowik

STILE ITALIANO NELLE URNE CINERARIE UNA SCELTA DI QUALITA' WWW.URNECINERARIESIFFREDI.IT

GIUSTO RAPPORTO
QUALITA' / PREZZO

CARLO SIFFREDI +39 340.2812979

W DOBREJ WIERZE I Z NA

Blisko 50 zarządców i administratorów cmentarzy z całej Polski przyjechało 11 maja br. do Stowarzyszenia Funeralnego. Na pierwszym tego typu spotkaniu, od czasu gdy związane z regulaminami cmentarnymi.

W ramach bardzo wszechstronnego i dogłębnego przedstawienia zagadnień mowa była o zasadach techniki prawodawczej, szczególnie w zakresie stanowienia prawa miejscowego, i o kompetencjach organów (Rada Gminy, Wójt, Burmistrz, Prezydent, Dyrektor Zarządu Cmentarza). Prowadzący poinformował o postanowieniach, które muszą bezwzględnie znaleźć się w treści regulaminu cmentarza, oraz omówił w kontekście orzecznictwa sądowego błędy i postanowienia w regulaminie niedopuszczalne. Kanwą tej części spotkania były poglądy Stanisława Rudnickiego, wybitnego specjalisty w dziedzinie prawa cywilnego, byłego sędziego Izby Cywilnej Sądu Najwyższego, przedstawione w książce „Prawo do grobu – zagadnienia cywilistyczne”. Podczas spotkania z ust prelegenta padła zapowiedź przygotowania na kolejne październikowe spotkanie wzorcowego regulaminu cmentarza.

Omawiając temat likwidacji grobów, Kolczyński przedstawił podstawy prawne likwidacji grobów, a

także prawa i obowiązki zarządców cmentarzy z tych przepisów wynikające.

Chodzi tu głównie o art. 7 i 15 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, § 9 rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi. Złożoność tej problematyki wymagała także odniesienia się do kodeksu cywilnego w kwestii własności nagrobka z likwidowanego grobu. Prelegent precyzyjnie umotywował swoje negatywne stanowisko w zakresie dopuszczalności traktowania nagrobka jako mienie porzucone.

Mowa była także o roli właściciela cmentarza oraz jego zarządcy i administratora, a także o sensie i potrzebie likwidacji grobów. Przedstawiona została także procedura likwidacji grobów, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów likwidacyjnych oraz zapisów ewi-

PRESSAL

di A. GRISONI & C.

MAG. UFF.: Via Montegrappa 9 - 22077 OLGiate COMASCO (CO)

Tel. 031.94.40.58 - Fax 031.94.56.17

STABILIMENTO: 22070 VALMOREA (CO) - Via Alla Filanda 73 - Tel. 031.80.83.69

www.pressal.com - pressal@tiscalinet.it

NIELEŻYTA STARANNOŚCIĄ

do Warszawy na Konferencję zorganizowaną przez Sekcję Cmentarzy Komunalnych Pol-
na czele Sekcji stanął Marian Kolczyński, omawiano problem likwidacji grobów i sprawy

nie dowo-
dowo obalone.

Warto podkreślić, że nie
ma tu określeń pośrednich, neutral-
nych, tzn. każde działanie albo jest wykony-
wane z należytą starannością i w dobrej wierze, albo jest
działaniem niedbałym i w złej wierze. Jest oczywiste, że
sytuacja prawna zarządcy cmentarza, który działa nie-
dbale i w złej wierze jest w razie sporu dużo gorsza, gdyż
odpowiedzialności na pewno nie uniknie, niż zarządcy,
który działa z należytą starannością i w dobrej wierze” –
wyjaśniał przewodniczący Sekcji.

Na dalsze wyjaśnienia i interpretacje przyjdzie pocze-
kać do października, na ten bowiem czas planowana jest
kolejna Konferencja, na którą zapraszamy wszystkich
zarządców i administratorów cmentarzy oraz przedsię-
wzięwców pogrzebowych.

**O problemach poruszonych na Konferencji można
także poczytać w artykułach Mariana Kolczyńskiego
zamieszczonych w Memento m.in. w numerach 2, 5, 6
z 2009 r. i 1 z 2010 r.**

dencyjnych w
księgach cmentarnych wynikających z rozporządzenia
Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w spra-
wie sposobu prowadzenia ewidencji grobów.

„Likwidacja grobu jest czynnością nieodwracalną
(zlikwidowanego grobu nie można przywrócić do stanu
poprzedniego) i w związku z tym zarządca cmentarza
powinien działać zgodnie z zasadą należytej staranności
i w dobrej wierze – mówił Kolczyński. Działaniu z nale-
żytą starannością i w dobrej wierze należy przeciwstawić
działanie w złej wierze oraz niedbalstwo, nie mówiąc
o szczególnym niedbalstwie w działaniu” – przekony-
wał prowadzący. „W praktyce sądowniczej przyjmuje się
domniemanie działania w dobrej wierze i z należytą sta-
rannością i funkcjonuje to tak długo, dopóki nie zosta-

INTERNATIONAL FUNERAL SERVICE

tel. 00 48 22 831 00 36
tel. 00 48 22 635 21 93
fax 00 48 22 831 79 96

mobile 00 48 604 066 152
mobile 00 48 506 155 499
mobile 00 48 509 024 007

e-mail: biuro@bongo.com.pl

www.bongo.com.pl

Meant To Help

BONGO International Funeral Service
ul. Etiudy Rewolucyjnej 48, 02-643 Warsaw
Branch: ul. Sienkiewicza 29, 90-114 Lodz

SBC ITALIA SRL
VIA ROMA, 25
20020 CESATE (Milano) ITALY

Tel. w Polsce +48 664 178 916
Tel. +39 02 99 40 189
Fax +39 02 99 42 629

www.sbcitalia.net
direzione@sbccitalia.net

KRYSTAŁOWE NAGROBKI

Nagrobki kryształowe firmy SBC Italia s.r.l. to nowość wśród akcesoriów cmentarnych. Są one wykonane w całości z kryształu. Technologicznie wyszukane, iluminowane energooszczędnymi i długotrwałymi diodami led. Nagrobki kryształowe są przyjazne dla środowiska z uwagi na możliwość recyklingu materiału. Z punktu widzenia zdobnictwa należą do wyrobów elitarnych jako dekorowane ręcznie i z zastosowaniem kamieni Swarovskiego. Już teraz można je zobaczyć na wielu cmentarzach w Europie a w miarę upływu czasu popyt ze strony przedsiębiorców wzrasta; przekonuje ich elegancja tego wyrobu.

Периодическое издание администраторов пожарной отрасли, производителей и дистрибуторов пожарной техники, руководителей и технических специалистов в области противопожарной защиты.

ИЗДАЕТСЯ С 1997 ГОДА

19-20 ноября 2010

**WARSZAWSKIE CENTRUM
EXPO XXI**

Выставка MEMENTO'2010

имени Войчеха Кравчика

№ 3 / 2010

16SN 1427-8457

WINDA DO CEREMONII POGRZEBOWYCH PRODUKCJI ROSYJSKIEJ

Na międzynarodowych targach „BEFA 2010”, które odbyły się w Düsseldorfie w maju bieżącego roku, rosyjski uczestnik (Firma OAO „RITORG-SERVIS”) godnie reprezentował rosyjski rynek producentów przemysłu pogrzebowego; wystawił windę do ceremonii pogrzebowych stworzoną przez rosyjskich specjalistów z rosyjskich materiałów.

Aleksander Pawłow, przedstawiciel firmy, opowiedział nam o swoich doświadczeniach w realizacji projektu.

„...Pomysł stworzenia windy powstał w połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w Rosji, a dokładnie w Moskwie, podczas użytkowania przez jedną z firm windy produkcji amerykańskiej.

Tworząc rosyjski analog, dokonaliśmy wnikliwej analizy konstrukcji i funkcjonowania urządzenia amerykańskiego, ale zdecydowaliśmy się na stworzenie mechanizmu opartego na zupełnie odmiennej zasadzie działania, z możliwością dalszej modernizacji i konstrukcyjnych zmian. Od samego początku tworzyliśmy urządzenie z dużym marginesem niezawodności. Dla przykładu, w czasie testowaniu reduktora koło ślimakowe pękło dopiero przy obciążeniu 500 kg, a sam reduktor wykonany był wbrew ogólnie przyjętym zasadom konstrukcyjnym.

Pierwsza wyprodukowana przez nas winda przez kilka lat skutecznie była wykorzystywana na cmentarzach Moskwy i Okręgu Moskiewskiego, a po stworzeniu nowego modelu została sprzedana. Po trzech latach, po wielokrotnej zmianie właściciela i trudnych warunkach użytkowania ten model nadal bezawaryjnie pracuje. Na chwilę obecną urządzenie zniknęło z naszego pola widzenia – widocznie zostało ponownie sprzedane do odległego regionu.

Korpus i wały naszego urządzenia wykonane są ze stali stopowej i polerowane, pokrywy z mosiądzu, chromowane, części reduktora i innych mechanizmów wyprodukowane są ze stali wysokiej jakości i zabezpieczone przed korozją specjalną powłoką.

Waga zmontowanego mechanizmu wynosi 110 kg. Maksymalne obciążenie – 300 kg. Napęd 12 V, zasilany przez akumulator, który jest umieszczony w kolumnie urządzenia. Włączanie windy – zdalnie sterowane. Przewidziany jest też przycisk przymusowego włączenia, a winda wyposażona jest w zdejmowany uchwyt

osiadania mechanicznego. Urządzenie obsługują dwie – trzy osoby.

Windę stworzyliśmy jako jednostkowy model na potrzeby funkcjonowania własnego przedsiębiorstwa i produkcja na sprzedaż nie była przez nas rozpatrywana. Do produkcji windy był wykorzystany potencjał jednej ze znanych firm, a my zrealizowaliśmy projekt.

W trakcie pracy z rytualną windą powstała potrzeba wykorzystania urządzenia przy ograniczonych wymiarach istniejących grobów na starych cmentarzach. Ten problem był skutecznie rozwiązany i na dzień dzisiejszy został przez nas stworzony mechanizm pozwalający opuszczać trumnę pod kątem do poziomej powierzchni.

Stworzone przez nas modele wind pogrzebowych wielokrotnie były wystawiane na międzynarodowych funeralnych targach „Nekropolis” w Moskwie, gdzie dwukrotnie były nagradzane złotymi medalami i dyplomami targów. W związku z tym powstała potrzeba rozpoczęcia produkcji rytualnej windy na sprzedaż. Dziś już w dziewięciu regionach Rosji, od Samary i Archangielska do Chabarowska, nasze urządzenia z powodzeniem są eksploatowane na cmentarzach Rosji.

Aktualnie projekt windy pogrzebowej jest modernizowany w dwóch kierunkach:

- Tworzymy kompleksową wersję urządzenia z automatycznym włączaniem rytualnej windy, z możliwością poziomowego i nachylonego pochówku, z regulowaną wysokością podstawki, z pionowymi i poziomymi zasłonami i składanym bunkrem do zasypywania grobu, który będzie jednocześnie podstawą dla całego urządzenia.

- Tworzymy model windy z ulepszonym designem i zmniejszonymi wymiarami przy utrzymaniu wszystkich pozytywnych właściwości poprzednich modeli.

Zadania te planujemy zrealizować przed wystawą funeralną, która odbędzie się w Moskwie w październiku bieżącego roku.

РИТУАЛЬНЫЙ ЛИФТ ИЗ РОССИИ

На международной Выставке «BEFA – 2010», проводившейся в Дюссельдорфе в мае этого года, российскими участниками (фирма ОАО «РИТОРТ-СЕРВИС») был достойно представлен российский рынок производителей похоронной отрасли – экспонировался ритуальный лифт, созданный российскими специалистами из российских материалов. Представитель фирмы Александр Павлов рассказал нам о своей работе при реализации проекта.

«...Сама идея создания ритуального лифта возникла в середине девяностых годов прошлого столетия, в России, в частности в Москве, в это время одной из ритуальных фирм использовался сингуматор производства США. При создании российского аналога нами был изучен опыт работы и конструкция этого устройства, однако было принято решение создать механизм на

совершенно других принципах действия с возможностью в дальнейшем модернизации и внесения конструктивных изменений. С самого начала мы создавали ритуальный комплекс с большим запасом надежности. Например, при испытании редуктора червячное колесо лопнуло при нагрузке в 500 кг, а сам редуктор был сделан вообще вопреки общепринятой конструкторской логике.

Первый ритуальный лифт, изготовленный нами, несколько лет успешно эксплуатировался на кладбищах Москвы и Московской области, а затем после изготовления взамен новой, более усовершенствованной, модели был реализован. Три года назад, после неоднократной смены хозяина и сложнейших условий эксплуатации, этот лифт еще работал. К сожалению, сейчас он выпал из нашего поля зрения, очевидно, был продан в очередной раз в отдаленный регион.

Корпус и валы нашего устройства выполнены из легированной стали и отполированы, колпаки сделаны

из латуни и подвергнуты хромированию, детали редуктора и других механизмов изготовлены из высокопрочной стали и защищены от коррозии специальным покрытием. Вес механизма в собранном виде составляет 110 кг. Максимальная нагрузка – 300 кг. Привод – 12 вольт, действует от аккумулятора, расположенного в колонне устройства. Включение – дистанционное, предусмотрена кнопка принудительного запуска, также лифт оборудован съемной ручкой механического опускания. Бригада обслуживания – два-три человека.

Лифт нами создавался как штучная модель для эксплуатации собственной фирмой и вопрос коммерческого изготовления не ставился. При изготовлении лифта был задействован потенциал одной серьезной фирмы и мы реализовали этот проект.

В процессе работы с ритуальным лифтом выявилась необходимость использования механизма в ограниченных размерах существующих могил старых кладбищ. Эта задача также была успешно решена и нами в настоящее время создано устройство, способное производить захоронение гроба под углом к горизонтальной поверхности.

Созданные нами модели ритуального лифта неоднократно выставлялись на ежегодной международной похоронной Выставке «Некрополь» в Москве, где два раза награждались золотыми медалями и дипломами Выставки. В связи с этим нам понадобилось начать производство ритуального лифта на продажу, и сегодня уже в девяти регионах России – от Самары и Архангельска до Хабаровска наши механизмы успешно эксплуатируются на кладбищах России.

В настоящее время с перспективой модернизации конструкции ритуального лифта ведутся работы по двум направлениям:

- Создание комплекса, который будет включать сам ритуальный лифт с возможностью горизонтального и наклонного захоронения, регулируемую по высоте подставку с вертикальными и горизонтальными шторками и складной бункер для засыпки могилы, который будет также являться основанием для всего оборудования комплекса.

- Создание модели лифта с улучшенным дизайном и уменьшенными размерами при сохранении всех положительных свойств предыдущих моделей.

Эти задачи мы планируем выполнить к ритуальной Выставке, которая будет проводиться в Москве в октябре текущего года.

EFEKTYWNY MARKETING

KLIENT MUSI NAM ZAUFAĆ

Michela Sgoluppi o kulisach organizacji stoiska targowego na TANEXPO 2010.

Patrząc na tegoroczne stoisko SCACF nie pozostaje nic innego jak tylko gratulować. To był wspaniały przykład zastosowania elementów marketingu – ciekawa aranżacja i największa firmowa restauracja na Targach. Proszę Panią, jako osobę odpowiedzialną w SCACF za marketing, kontrolę jakości i komunikację, o przybliżenie czytelnikom Memento ekspozycji od tzw. kuchni.

– Przygotowania do TANEXPO 2010 rozpoczęliśmy w końcu grudnia 2009. Moim zamierzeniem było z jednej strony zaprezentowanie produktów będących wizytówką branży (ekologia, nowości i produkcja standardowa), z drugiej zaś prezentacja w formie wizualizacji video na olbrzymim monitorze. Podczas Targów przeprowadziliśmy także rejestrację gości w bazie danych. Przygotowaliśmy zamknięte powierzchnie przeznaczone dla klientów już wcześniej zarejestrowanych, których przyjmowaliśmy przy stolikach, w wygodnych fotelach. Do południa odwiedzających nasze stoisko częstowaliśmy ciasteczkami, czekoladkami oraz cappuccino, w porze obiadowej oferowaliśmy aperitif, ciepłe dania oraz różnego rodzaju przekąski, po południu podawaliśmy owoce, desery, ciepłe kanapki i inne smakołyki. Przez cały dzień raczyliśmy naszych gości pysznym czerwonym winem Montefalco, specjalnie wybranym na tę okazję gatunkiem pochodzącym z naszego regionu Umbrii. Niemniej ważna była sceneria spotkań i rozmów z kontrahentami. Tę część zorganizowaliśmy w prywatnej sali do przeprowadzania spotkań kierownictwa SCACF z klientami.

Marketing funeralny to trudna dziedzina, z którą Pani radzi sobie jednak doskonale. Czy na przykładzie ekspozycji na TANEXPO może nas Pani troszkę przeszkolić?

– Podczas Targów TANEXPO 2010 staraliśmy się zdobyć zaufanie naszych klientów, oferując im możliwość dołączenia do świata wykreowanego przez SCACF poprzez wykorzystanie takich obszarów jak catering, prywatne sale i indywidualne gadżety. Od razu na stoisku zarejestrowaliśmy wszystkich klientów dotychczasowych jak i potencjalnych, dzięki czemu powstała lista kontaktów. Po powrocie z Targów przesłaliśmy podziękowania za odwiedzenie naszego stanowiska oraz dołączyliśmy katalog nowych produktów na rok 2010.

Stoisko SCACF na TANEXPO 2010 w Bolonii / Выставочный павильон SCACF на TANEXPO 2010 в Болонии

W stoisku SCACF na pierwszy plan podczas TANEXPO 2010 wysunęła się ta „ładniejsza część Firmy”. Dla wielu było to zaskoczenie, bo do tej pory za ojców sukcesu SCACF uchodzili wyłącznie mężczyźni – Massimo Ferrini i Daniglo Sgoluppi... Czy to także był marketingowy haczyk?

ЭФФЕКТИВНЫЙ МАРКЕТИНГ

КЛИЕНТ ДОЛЖЕН НАМ ДОВЕРЯТЬ

Michela Sgoluppi о подробностях организации выставочного павильона на TANEXPO 2010.

Глядя на павильон SCACF этого года нет иного выбора, кроме, как только поздравить Вас! Это превосходный пример использования элементов маркетинга - интересная экспозиция и крупнейший ресторан компании на Выставке. Вы, как лицо, ответственное в SCACF за маркетинг, контроль качество и связи, расскажите, пожалуйста, читателям Memento о подробностях организации Вашей экспозиции.

– Приготовление до TANEXPO 2010 мы начали в конце декабря 2009. Моя цель заключалась в пред-

ставлении продуктов, являющихся показателем отрасли (экологической, новейшей и стандартной продукции), а также представление их в визуальной форме (видео) на огромном мониторе. Во время Выставки мы также проводили регистрацию гостей в базе данных. Мы приготовили закрытую площадку, предназначенную для клиентов уже ранее зарегистрированных, которых мы принимали за столом, в удобных креслах. До полудня посетителей нашего павильона мы угощали печеньем, шоколадом и капучино, в обеденное время мы предлагали аперитив, горячие блюда и всевозможную закуску, вечером мы подавали фрукты, десерты, теплые бутерброды и другие деликатесы. В течение всего дня мы угощали наших гостей вкусным красным вином Montefalco, специально выбранной на этот случай маркой, произведенной в нашем регионе Умбрии. Не менее важным есть оформление встреч и деловых переговоров с подрядчиками. Эта часть была организована в специально выделенном зале для проведения встреч руководства фирмы SCACF с клиентами.

Маркетинг в похоронной отрасли - это сложное дело, с которым Вы справляетесь превосходно. Можете ли Вы, на примере своей экспозиции на TANEXPO нас немного подучить?

– Во время Выставки TANEXPO 2010 мы старались завоевать доверие наших клиентов, дать им возможность приобщиться к миру, созданному SCACF путем использования катеринга, конференц залов и индивидуальных сувениров. С самого начала при посещении павильона мы регистрировали всех клиентов, как существующих так и потенциальных, благодаря чему образовался список контактов. По возвращению с Выставки мы разослали благодарности за посещение нашего стенда, а также каталог новых продуктов на 2010 год.

В павильоне SCACF на первом плане во время TANEXPO 2010 появилась «лучшая часть фирмы». Для многих это было неожиданностью, т.к. до сих пор «отцами успеха» считались исключительно мужчины Massimo Ferrini i Daniglo Sgoluppi... Это также был маркетинговый прием?

Michela Sgoluppi

– Nie, skądże! (śmiech). Stało się tak dlatego, że do tej pory biura, w których na co dzień pracujemy, znajdowały się poza główną fabryką i nie wszyscy odwiedzający siedzibę w San Giustino byli świadomi naszej pracy. A w dużym stopniu to my kobiety w SCACF obsługujemy prawie 2000 zakładów pogrzebowych i odpowiadamy za dystrybucję, logistykę, księgowość, a kontrahenci właśnie od nas wymagają perfekcjonizmu. Dlatego ciągle doskonalimy się dzięki uczestnictwu w szkoleniach i kongresach oraz współpracy z księgowymi i finansistami zewnętrznymi.

Wracając do podziału ról w SCACF, to nasz zespół jest tak naprawdę mieszany – Bettacchini Giovanni, Pecorari Lorella e Catia, Sgoluppi Mariella odpowiadają za stronę administracyjną i finansową, produkcją zajmują się Bellanti Emanuele i Farfallini Fausto, a za marketing, kontrolę jakości i komunikację odpowiadam ja.

„Jakość absolutna” to też Pani hasło?

– To nie jest tylko hasło. Od ponad 10 lat posiadamy certyfikaty ISO 9001 i gwarantujemy, że całość procesów produkcyjnych wszystkich wyrobów jest kontrolowana na całej linii. Ewentualne reklamacje przecho-

dzą przez dział kontroli jakości, który pracuje w celu spełnienia oczekiwań naszych klientów. Analizujemy z uwagą dane, mając na celu udoskonalenie słabych punktów poprzez podjęcie koniecznych działań modyfikacyjnych i prewencyjnych. Corocznie monitorujemy naszych dostawców, starając się również z nimi tworzyć współpracę opartą na zaufaniu. Raz na sześć miesięcy przeprowadzamy kontrole wewnętrzne na wszystkich szczeblach kierowniczych, sprawdzając czy nie zaistniały niezgodności w procesie produkcji i samego produktu. Na samym końcu jest jeszcze kontrola jakości każdego produktu na etapie lakierowania.

Mam nadzieję, że będziemy mogli podziwiać produkty SCACF i Pani umiejętności w Warszawie na Targach MEMENTO 2010. Już nie mogę doczekać się, czym nas Pani zaskoczy...

– Rozważamy udział w targach MEMENTO 2010 w Warszawie i, jeżeli się zdecydujemy, na pewno zrobimy wszystko, aby zaprezentować innowacyjny produkt oraz uraczyć polskich klientów włoskimi smakołykami.

Dziękuję za rozmowę.

Ищем дистрибьюторов на территории Украины и России, тел. +48 503 701 159

**Poszukujemy dystrybutorów na terenie Ukrainy i Rosji,
tel. +48503701159**

**Zona Industriale Pianodardine
83100 Avellino (Italy)**

tel. +39 0825 625600

+39 0825 624136

fax +39 0825 622469

W Polsce +48 794 750 764

e-mail: info@gruppourciuoli.com

www.gruppourciuoli.com

– Нет, что Вы! (смех). Так получилось, что до сегодняшнего дня офис, в котором мы работаем, находится вне главной фабрики и не все посетители офиса в Сан Джустино были знакомы с нашей работой. А в большей степени это мы, женщины в SCACF, обслуживаем почти 2000 похоронных предприятий и отвечаем за дистрибуцию, логистику, бухгалтерию, а партнеры требуют от нас перфекционизма. Поэтому мы постоянно совершенствуемся за счет участия в курсах повышения квалификации и конгрессах, а также сотрудничаем с бухгалтерами и финансистами со стороны.

Возвращаясь к разделению ролей в SCACF, то наш коллектив действительно смешанный - Bettacchini Giovanni, Pecorari Lorella e Catia, Sgoluppi Mariella несут ответственность за рассмотрение административных и финансовых вопросов, продукцией занимаются Bellanti Emanuele i Farfallini Fausto, а за маркетинг, контроль над качеством и связи отвечаю я.

„Абсолютное качество” - это Ваш лозунг?

– Это не только лозунг. На протяжении более 10 лет мы имеем сертификаты ISO 9001 и гарантируем, что весь процесс производства всех видов продуктов контролируется по всей линии. Любые рекламации

проходят через отдел за контролем качества, который работает так, чтобы оправдать ожидания наших клиентов. Мы внимательно анализируем данные, с тем чтобы исправить слабые места, путем введения необходимых изменений и предупредительных мер. Ежегодно мы контролируем наших поставщиков, стараясь также сотрудничать на основе доверия. Раз на шесть месяцев мы проводим внутренний контроль на всех уровнях управления, проверяя нет ли противоречий в процессе продукции и самом продукте. В самом конце осуществляется контроль качества каждого продукта на этапе лакирования.

Надеюсь, что мы сможем повосхищаться продукцией SCACF и Вашим знанием дела на Выставке MEMENTO-2010 в Варшаве? Не могу дождаться, чем Вы нас удивите на этот раз...

– Мы рассматриваем возможность участия в Выставке MEMENTO-2010 в Варшаве и, если придем к положительному решению, то я наверняка сделаю все, чтобы представить инновационный продукт и угостить польских клиентов итальянскими деликатесами.

Благодарю за интервью.

Via Piave, 28/30 - 36077 Altavilla Vic. (VI) - Italy - Tel. +39.0444.521859
Fax +39.0444.348769 - www.laerrevieffe.com - info@laerrevieffe.com

la errevieffe
LA QUALITA' INIMITABILE

НОВЫЙ СТАНДАРТ НА НОВЫЕ ВРЕМЕНА

Минувшие 20 лет для похоронной отрасли в Польше прошли под знаком интенсивных перемен свободного рынка, благодаря которым отрасль изменилась до неузнаваемости. Переломным для судьбы отрасли был, конечно же, 1989 год и развал коммунистического строя в Польше. Правила игры свободного рынка заменили господствующую более полувека государственную монополию, а появляющаяся уже в 80-ых годах предприимчивость поляков дала о себе знать и принесла результаты в виде около 3000 фирм, осуществляющих похоронные услуги. Рынок польских похоронных услуг характеризуется большой раздробленностью, а также сильнейшей конкуренцией. В 30-тысячном населенном пункте на одной только улице размещены 4 частных похоронных бюро, а в почти 2-миллионной Варшаве о осуществление погребения около 18000 умерших в 2008 году жителей столицы старалось до 200 похоронных предприятий. Годовой оборот похоронной отрасли в Польше оценивается на около 550 000 000 евро. Эта сумма, в большой степени, исходит из-за высокого, не только на польские условия, пособия на погребение, которое выплачивает система общественного страхования, в сумме около 1700 евро на одни похороны. В связи с этим, есть за что бороться.

Многие фирмы стараются вести свою деятельность, беря во внимание современные требования и соответствующий высокий стандарт. Даже в неболь-

ших населенных пунктах встречаются похоронные дома с полной инфраструктурой и оснащением (часовни, холодильные установки для хранения тел). Забота об уровне предоставляемых услуг склонила многих предпринимателей к покупке современных катафалков известных фирм. Оборудование, а также ритуальные принадлежности, которые пред-

Современный Похоронный Дом «Бабице» рядом с Варшавой

лагаются клиентам, являются, в большинстве своем, продуктами польских производителей. Многие из них с успехом экспортируют свою продукцию в страны Восточной и Западной Европы.

Все большее количество сторонников находит в Польше кремирование. Первый крематорий в Польше введен в эксплуатацию в городе Познань в 1993 году. На сегодняшний день услугу кремирования предоставляют 13 крематориев в 7 из 16 поль-

ПОХОРОННЫЕ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ

ИЩЕМ ДИСТРИБЬЮТОРОВ, ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ

- тележки
- столы
- носилки
- и т.п.

PRIMA-TECH S.C.
ul. Górna 2A
42-262 Poczesna k/Cz-wy
POLAND

Фирма "PRIMA-TECH" является членом
Польского Общества Похоронной отрасли

tel./fax/ +48 34 328 51 48
e-mail: primatech@op.pl
www.funeralo.com

650 €
брутто

350 €
брутто

290 €
брутто

150 €
брутто

450 €
брутто

Цена от
3,5 €
брутто

ских воеводств. Оценивается, что сегодня кремируется каждый 10-ый умерший, что означает, что на польских кладбищах 10% захоронений составляют захоронения в урнах, а 90% умерших погребаются традиционным способом. Ближайшие годы принесут рост заинтересованности кремированием, которое приобретает все больше сторонников в связи с экологической и экономической пользой. Проблемой становится нехватка мест на кладбищах и необходимость выделения новых территорий под их строительство. Поэтому управляющие польских некрополий все чаще принимают решение строительства колумбариев и выделяют специальные площади для урнового захоронения.

Поляки покоятся на 11000 польских кладбищах, среди которых около 3000 - это коммунальные кладбища, забота о которых лежит на плечах гмин (польская территориальная единица, иначе - район). Остальная группа некрополий находится в ведении католического и других костелов, а также религиозных общин. За такое, а не иное деление в большей степени отвечает преобладающий в Польше католицизм (95% поляков декларирует римско-католическое вероисповедание). В связи с негативным отношением некоторых католических священников в отношении законности рассыпания праха недавно в Польше разгорелась общественная дискуссия в рамках веденных работ над новым законом о похоронном деле. В качестве общественного консультанта участие в них принимает Польское Похоронное Общество (Polskie Stowarzyszenie Funerarne). Эти работы направлены на изменение устаревшего закона о кладбищах и захоронению умерших с 1959 года и соответствуют требованиям современного закона о захоронении соразмерно XXI веку.

Катажина Сковроньска •

Польская похоронная отрасль в 2008 году:

Количество умерших – 379 399

Способ захоронения: традиционный (погребение тела) – 90%
в урнах – 10%

Количество крематориев – 13 (1 строящийся)

Количество кладбищ – около 11 000 (в том числе, около 3000 коммунальных кладбищ)

Количество похоронных предприятий – около 3000

Отраслевая организация объединяющая управляющих кладбищ и крематориев – Польское Похоронное Общество (Polskie Stowarzyszenie Funerarne) – национальный член FIAT-IFTA

ПРОИЗВОДИТЕЛЬ ПОХОРОННЫХ АКСЕССУАРОВ ИТАЛИАНТЕРИИ

ПОЛЬША
Carmen

- АНТАБЫ*

- КРЕСТЫ и ОБЛИКИ*

- БОЛТЫ и ПОДКЛАДКИ*

* Доступны в версиях из металла и пластмассы
Цвета: золотой блестящий, матовый, медь, старое золото

- ПОСТЕЛЬКИ ДЛЯ ГРОБА эксклюзив

- таблички

- некрологи

- орнаменты из древесной массы

Carmen Sp.J.
Люблин 20-816, ул. Хоины 7
Тел./факс + 48 81 742 94 41
www.carmen.lublin.pl e-mail: carmen@carmen.lublin.pl

 Выставка МЕМЕТО*2010 имени Войчеха Кравчика
в Варшаве

 Чешская Выставка Похоронной Отрасли VENIA*2010

www.memento.targi.pl

19 – 20 ноября 2010 ВАРШАВА
ул. Прондзыньского 21 Павильон Expo XXI

„Есть основания верить, что следующие выпуски Выставки Memento будут еще лучше. Право на веру в это дает нам успех Выставки в 2008 году, отличное местонахождение, огромный потенциал развития столичного проекта”.

Войчех Кравчик

(Memento номер 6/2008)

В пятый раз Польское Похоронное Общество (Polskie Stowarzyszenie Funeralne) организует в Варшаве Выставку похоронной отрасли. Это пятый выпуск организованной раз в два года Выставки Похоронной Отрасли Memento. Однако судьба распорядилась так, что первый раз Выставка МЕМЕТО пройдет без одного из основных инициаторов и увлеченного организатора четырех предыдущих выпусков - Войчеха Кравчика. Как дань уважения к его вкладу в развитие отраслевой Выставки и национальной похоронной отрасли управление ППО (PSF) приняло решение, что с пятого выпуска варшавское мероприятие будет носить его имя.

V Выставка МЕМЕТО имени Войчеха Кравчика будет проводиться 19 и 20 ноября 2010 (пятница и суббота). В этом году Выставка приготавливается совместно с Обществом Предпринимателей Похоронной Отрасли Чехии (Sdružení Pohřebnictví v ČR) и в сотрудничестве с Выставкой в Брно - организаторами чешской Выставки VENIA. Второй раз подряд поддержку Выставки взяла на себя Международная Федерация Ассоциации таналогов FIAT-IFTA.

Постоянно организованная с 2000 года Выставка МЕМЕТО*2010 будет проходить в одном из совре-

меннейших в Восточной Европе комплексов выставок и конференций - Варшавском Центре Экспо XXI (Warszawskim Centrum EXPO XXI), на ул. Прондзыньского 12/14 (ul. Prądzyńskiego 12/14). Выставочный зал номер 1 площадью 5250 м², находится в главном здании Центра Экспо XXI и откроет свои двери 19 ноября для всех, кто ищет в отраслевой продукции качество, современный подход и развитие.

Варшава, от столетий, благодаря своему центральному расположению и хорошему наземному и воздушному сообщениям с остальной частью Польши и Европы занимает стратегическое положение в национальной экономике. Международный аэропорт Океньче (Okęcie) в Варшаве, с развитой сетью сообщений со всеми европейскими столицами находится всего в 14 км от Центра Экспо XXI (Centrum EXPO XXI). Благодаря этому, Выставка МЕМЕТО уже 10 лет занимает позицию лидера среди периодически организованных национальных выставок и пользуется растущей с года в год заинтересованностью профессионалов похоронной отрасли.

До встречи в Варшаве!

Program Targów MEMENTO*2010

im. Wojciecha Krawczyka

oraz

**Czeskich Targów Pogrzebowych VENIA*2010
i wydarzeń towarzyszących**

19 – 20 listopada 2010

WARSZAWA

ul. Prądzyńskiego 12/14

18 listopada 2010 r. – czwartek

- 11.00 – zakwaterowanie w hotelu
- 12.00 – Konferencja dla Administratorów Cmentarzy i Przedsiębiorców Pogrzebowych
- 20.30 – uroczysta kolacja dla uczestników szkolenia. Patronat nad Konferencją sprawuje Polskie Stowarzyszenie Funeralne oraz Światowa Federacja Służb Pogrzebowych FIAT – IFTA

19 listopada 2010 r. – piątek

- 10.00 – otwarcie Targów MEMENTO przez Prezydenta FIAT - IFTA Pana Gusa Nicolsa oraz wielu innych znamienitych gości.
- 12.00 – 14.00 – pokaz nowych technik tanatopraksji i tanatokosmetyki zorganizowany przez firmę OMEGA Supplies Polska
- 14.00 – 16.30 – Międzynarodowa Konferencja Krematystów z całej Europy, której patronuje FIAT-IFTA
- 18.00 – zamknięcie pierwszego dnia Targów
- 20.30 – bankiet dla wystawców oraz ich klientów (w trakcie bankietu rozstrzygnięcie konkursów oraz przyznanie specjalnej nagrody imienia Wojciecha Krawczyka)

20 listopada 2010 r. – sobota

- 10.00 – otwarcie drugiego dnia Targów
- 12.00 – 14.00 – pokaz nowych technik tanatopraksji i tanatokosmetyki zorganizowany przez firmę OMEGA Supplies Polska
- 14.00 – 16.00 – pokaz nowych technik florystycznych
- 18.00 – zamknięcie Wystawy

Na terenie Targów MEMENTO zorganizowana zostanie wystawa urn zaprojektowanych i wykonanych przez studentów oraz uczniów szkół plastycznych. Najlepsze prace wytypowane przez komisję będą nagrodzone.

Podczas Targów odbędzie się giełda używanych samochodów pogrzebowych.

Программа Выставки MEMENTO*2010

имени Войчеха Кравчика

а также

**Чешской Выставки Похоронной Отрасли VENIA*2010
и сопутствующих мероприятий**

19 – 20 ноября 2010

ВАРШАВА

ул. Прондзыньского 12/14

18 ноября 2010 г. – четверг

- 11.00 – размещение в гостинице
- 12.00 – Конференция для Администраторов Кладбищ и Предпринимателей Похоронной Отрасли
- 20.30 – торжественный ужин для участников Конференции. Поддержку Конференции осуществляет Польское Похоронное Общество, а также Международная Федерация Ассоциации Таналогов FIAT – IFTA

19 ноября 2010 г. – пятница

- 10.00 – открытие Выставки MEMENTO Президентом FIAT - IFTA Господином Gusa Nicolsa при участии множества других знаменитых гостей
- 12.00 – 14.00 – презентация новых техник танатopraksji и танатокосмeтики, организованный фирмой OMEGA Supplies Польша
- 14.00 – 16.30 – Международная Конференция владельцев крематориев из Европы при поддержке FIAT-IFTA
- 18.00 – окончание первого дня Выставки
- 20.30 – банкет для участников Выставки и их клиентов (во время банкета будут подведены итоги конкурсов, а также вручение специальной награды имени Войчеха Кравчика)

20 ноября 2010 г. – суббота

- 10.00 – открытие второго дня Выставки
- 12.00 – 14.00 – презентация новых техник танатopraksji и танатокосмeтики, организованный фирмой OMEGA Supplies Польша
- 14.00 – 16.00 – презентация новых техник в траурной флористике
- 18.00 – закрытие Выставки

На территории Выставки MEMENTO будет организована выставка урн, запроектированных и выполненных студентами и учащимися художественных школ. Лучшие работы будут выбраны комиссией и награждены.

Во время Выставки будет проведен аукцион автокатафалков с пробегом.

Targi Funeralne MEMENTO im. Wojciecha Krawczyka w Warszawie

Czeskie Targi Pogrzebowe VENIA '2010

19 – 20 listopada 2010 WARSZAWA
Ul. Prądzyńskiego 21 Hala Expo XXI

www.memento.targi.pl

PROMOCJA DLA WYSTAWCÓW

Stoisko od 9 m² do 21 m²

- darmowa reklama na 1/3 strony w dwumiesięczniku branży pogrzebowej MEMENTO w 2 numerach (oszczędzasz 1020 zł netto)
- darmowy 4 miesięczny wpis do najpopularniejszego portalu internetowego polskiej branży pogrzebowej www.uslugipogrzebowe.com.pl (oszczędzasz 540 zł netto)
- 2 zaproszenia na bankiet (oszczędzasz 400 zł netto)

Stoisko od 22 m² do 48 m²

- darmowa reklama na 1/2 strony w dwumiesięczniku branży pogrzebowej MEMENTO w 3 numerach (oszczędzasz 2025 zł netto)
- darmowy 4 miesięczny wpis do najpopularniejszego portalu internetowego polskiej branży pogrzebowej www.uslugipogrzebowe.com.pl (oszczędzasz 540 zł)
- 2 zaproszenia na bankiet (oszczędzasz 400 zł netto)
- reklama na stronie Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego
- artykuł sponsorowany – gratis (oszczędzasz 1000 zł)

Stoisko od 49 m² do 99 m²

- darmowa reklama na całą stronę w dwumiesięczniku branży pogrzebowej MEMENTO w 3 numerach (oszczędzasz 4050 zł netto)
- darmowy 4 miesięczny wpis do najpopularniejszego portalu internetowego polskiej branży pogrzebowej www.uslugipogrzebowe.com.pl (oszczędzasz 540 zł netto)
- 3 zaproszenia na bankiet (oszczędzasz 600 zł)
- reklama na stronie Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego
- artykuł sponsorowany – gratis (oszczędzasz 1000 zł netto)

1 hostessa do obsługi stoiska (oszczędzasz 640 zł netto)

- stoisko wyspowe gratis (oszczędzasz 5% na całej kwocie za wynajęcie powierzchni niezabudowanej)

Stoisko powyżej 100 m²

- darmowa reklama na całą stronę w dwumiesięczniku branży pogrzebowej MEMENTO w 6 numerach (oszczędzasz 5400 zł netto)
- darmowy 4 miesięczny wpis do najpopularniejszego portalu internetowego polskiej branży pogrzebowej www.uslugipogrzebowe.com.pl (oszczędzasz 540 zł netto)
- 4 zaproszenia na bankiet (oszczędzasz 800 zł)
- reklama na stronie Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego
- 2 artykuły sponsorowane – gratis (oszczędzasz 2000 zł netto)
- 2 hostessy do obsługi stoiska (oszczędzasz 1280 zł netto)
- stoisko wyspowe gratis (oszczędzasz 5% na całej kwocie za wynajęcie powierzchni niezabudowanej)
- kolorowa reklama w katalogu targowym (oszczędzasz 1000 zł netto)

Firmom, które na 2 miesiące przed rozpoczęciem targów wyślą formularze zgłoszeniowe, możemy zaproponować dodatkowe usługi promocyjne takie jak:

- umieszczenie logo firmy na biletach
- umieszczenie logo firmy na zaproszeniach
- umieszczenie logo firmy na plakatach promujących wystawę
- umieszczeniu baneru firmy podczas bankietu

Льготные предложения для участников

Павильон от 9 м² до 21 м²

- бесплатная реклама на 1/3 страницы в периодическом издании похоронной отрасли MEMENTO (6 номеров в год) в 2-ух номерах (экономим 1020 zł или 250 €)
- бесплатная информация о фирме на популярном интернет-портале польской похоронной отрасли www.uslugipogrzebowe.com.pl на срок 4 месяца (экономим 540 zł или 135 €)
- 2 приглашения на банкет (экономим 400 zł или 100 €)

Павильон от 22 м² до 48 м²

- бесплатная реклама на 1/2 страницы в периодическом издании похоронной отрасли MEMENTO (6 номеров в год) в 3-ех номерах (экономим 2025 zł или 500 €)
- бесплатная информация о фирме на популярном интернет-портале польской похоронной отрасли www.uslugipogrzebowe.com.pl на срок 4 месяца (экономим 540 zł или 135 €)
- 2 приглашения на банкет (экономим 400 zł или 100 €)
- реклама на сайте Польского Похоронного Общества
- рекламная статья - бесплатно (экономим 1000 zł или 250 €)

Павильон от 49 м² до 99 м²

- бесплатная реклама на всю страницу в периодическом издании похоронной отрасли MEMENTO (6 номеров в год) в 3-ех номерах (экономим 4050 zł или 1000 €)
- бесплатная информация о фирме на популярном интернет-портале польской похоронной отрасли www.uslugipogrzebowe.com.pl на срок 4 месяца (экономим 540 zł или 135 €)
- 3 приглашения на банкет (экономим 600 zł или 150 €)

- реклама на сайте Польского Похоронного Общества
- рекламная статья - бесплатно (экономим 1000 zł или 250 €)
- 1 хостесса для обслуживания павильона (экономим 640 zł или 160 €)
- бесплатный павильон-остров (экономим 5% на общей сумме за найма незастроенной поверхности)

Павильон более 100 м²

- бесплатная реклама на всю страницу в периодическом издании похоронной отрасли MEMENTO (6 номеров в год) в 6-ти номерах (экономим 5400 zł или 1350 €)
- бесплатная информация о фирме на популярном интернет-портале польской похоронной отрасли www.uslugipogrzebowe.com.pl на срок 4 месяца (экономим 540 zł или 135 €)
- 4 приглашения на банкет (экономим 800 zł или 200 €)
- реклама на сайте Польского Похоронного Общества
- 2 рекламные статьи - бесплатно (экономим 2000 zł или 500 €)
- 2 хостессы для обслуживания павильона (экономим 1280 zł или 320 €)
- бесплатный павильон-остров (экономим 5% на общей сумме за найма незастроенной поверхности)
- цветная реклама в каталоге Выставки (экономим 1000 zł или 250 €)

Фирмам, которые за 2 месяца до начала Выставки вышлют заявку-договор на участие в Выставке, можем предложить дополнительные услуги, такие как:

- размещение логотипа фирмы на билетах
- размещение логотипа фирмы на приглашениях
- размещение логотипа фирмы на рекламных плакатах Выставки
- размещение баннера фирмы в месте проведения банкета

Представитель Выставки MEMENTO-VENIA 2010
на Россию: Натэлла Бобела, e-mail: gotha.ru@gmail.com,
russia@memento.targi.pl
tel. 0048 503 701 159

 Выставка **MEMENTO*2010** имени Войцеха Кравчика
в Варшаве

 Чешская Выставка Похоронной Отрасли **VENIA*2010**

19 – 20 ноября 2010 **ВАРШАВА**
ул. Прондзыньского 21 Павильон Expo XXI

Nowoczesna technika dla branży pogrzebowej

MONITORY NA NAGROBKACH

O cyfrowych albumach fotograficznych umieszczanych na grobach z Omarem Sonmezates, dyrektorem włoskiej firmy Pathos s.r.l. rozmawia Katarzyna Skowrońska.

Wasz produkt – cyfrowe ramki instalowane na nagrobkach – jest swoistą rewolucją. Wygląda na to, że osiągnęliście świetny efekt.

– To prawda. Naszym zamiarem było połączenie najnowocześniejszej technologii z potrzebami tradycyjnego rynku. Produkt o nazwie Pathos zrobił furorę. Szczerze mówiąc, nie spodziewaliśmy się, że będzie tak ogromne zainteresowanie ze strony zakładów pogrzebowych we Włoszech i zagranicą.

Jesteście młodą firmą, co skłoniło Was do związania się z branżą funeralną...?

– Nasza firma powstała w styczniu 2009 roku. Wcześniej nie mieliśmy żadnej styczności z branżą pogrzebową. Chcieliśmy zaoferować innowacyjne rozwiązania i jesteśmy właśnie na etapie przygotowywania innych produktów, które wzbogacą nasz asortyment. Nie chcemy przesadzać z technologią, chcemy tylko zainicjować modernizację również w tej branży.

Co daje Pathos czego nie dawała tradycyjna porcelanowa fotografia nagrobna?

– Pathos ma przypominać wydarzenia z życia zmarłego dzięki pokazowi serii kilkudziesięciu zdjęć lub nawet filmu o zmarłym. Dzięki temu wizerunek zmarłego na Jego grobie nie jest sprowadzony do jednego statycznego ujęcia zamkniętego w nieruchomym porcelanowym zdjęciu. Nie bez powodu nazwa tego urządzenia nawiązuje do wzruszenia i emocji jakich doznajemy podczas przedstawień teatralnych...

Jak taka ramka działa w praktyce?

– Pathos jest wyposażony w pamięć wewnętrzną 512 Mb, czyli może być w nim umieszczonych 512 zdjęć o wielkości 1 Mb. Można je ładować za pomocą USB lub Bluetooth. Możliwe jest więc dodanie zdjęć również po zainstalowaniu Pathos'a na płycie nagrobnej.

Warunki atmosferyczne w Europie Środkowo-Wschodniej bywają skrajne. Czy Pathos jest na to odporny?

– Kontrola jakości obejmuje całkowite zanurzenie produktu w wannie przez około 30 dni w celu sprawdzenia odporności na wilgotność, a także próby w komorze klimatycznej od – 20 do + 90 przez ponad 60 dni. Przednia oprawa wykonana jest z poliwęglanu.

Czy są wersje zasilane bateriami?

– Obecnie Pathos jest zasilany prądem i działa w oparciu o zasilanie zmienne lub ciągłe od 6 do 24 volt. Jesteśmy na etapie rozważania produkcji baterii podobnej do samochodowej. Obecnie testujemy jej faktyczną wytrzymałość, która powinna być zachowana mniej więcej przez 8 do 10 miesięcy ciągłej pracy. Po tym czasie bateria powinna zostać naładowana lub wymieniona.

Jakie macie plany na przyszłość? Mam nadzieję, że nie zamkniecie się tylko na rynek włoski?

– Jest rzeczą oczywistą, że stworzenie produktu we Włoszech powoduje jego szerokie wykorzystanie na naszych cmentarzach. Udało się to dzięki rozgłosowi w prasie oraz wielu dystrybutorom i wspianiałym przedstawicielom. Teraz mamy zamiar nawiązać współpracę z kontrahentami zagranicznymi z Polski, Czech, Hiszpanii, Francji itd., i sprzedawać nasz produkt wszędzie tam, gdzie spotka się z zainteresowaniem odbiorców.

Kiedy będziemy mogli zobaczyć Wasze produkty w Polsce?

– Rozpoczynamy właśnie dystrybucję w Waszym kraju. Współpracujemy z firmą Gotha należącą do Pana Przemysława Mękarskiego, która według nas jest jedną z najlepszych agencji w Polsce. W asortymencie na polski rynek znajduje się oprócz Pathos'a również Micro Pathos – mały, 2,4 calowy wyświetlacz LCD umieszczony na wykonanej z plexi podstawie. Ten produkt na biurko może pomieścić do 30 zdjęć, które mogą przesuwac się w sposób nieprzerwany i w ten sposób, w zależności od sytuacji, prezentować firmę pogrzebową czy też wyświetlać zdjęcia zmarłego podczas ostatniego pożegnania. Zmierzamy do tego, aby także polscy klienci mieli możliwość kupienia w zakładzie pogrzebowym cyfrowej ramki ze zdjęciami lub krótkim filmem o zmarłym, które pozwolą lepiej wyrazić wspomnienia z życia bliskiej osoby.

Dziękuję za rozmowę.

Современная техника для похоронной отрасли

МОНИТОРЫ НА МОГИЛАХ

О цифровых рамках, размещенных на могилах с Omarem Sonmezates, директором итальянской фирмы Pathos s.r.l. разговаривает Катажина Сковроньска.

Ваш продукт - это цифровые рамки, установленные на могилах. Похоже, что Вы добились великолепного эффекта?

- Это правда. Нашим замыслом было соединение самой современной технологии с потребностями традиционного рынка. Продукт с названием Pathos добился успеха. Правда сказать, мы не ожидали, что будет такая большая заинтересованность со стороны похоронных предприятий в Италии и за границей.

Вы являетесь молодой фирмой, что склонило Вас заняться похоронной отраслью ...?

- Наша фирма образовалась в январе 2009 года. Ранее у нас не было никакой связи с похоронной отраслью. Нам хотелось предложить инновационные решения и сейчас мы находимся на этапе приготовления других продуктов, которые расширят наш ассортимент. Мы не хотим перенасыщать похоронную отрасль технологией, хотим только начать ее модернизацию.

Что такое дает Patos, чего не давала традиционная фотокерамика?

- Pathos припоминает события из жизни умершего, благодаря показу десятков фотографий или даже фильма о покойном. Благодаря этому, образ умершего человека на могиле не сводится до единственной неподвижной фотографии на керамике. Не без основания, название этого устройства (Pathos - пафос) ссылается на волнения и эмоции, которые мы получаем вовремя театральных представлений.

Как эта рамка работает на практике?

- Pathos оснащен внутренней памятью 512 Mb, т.е. в ней могут уместиться 512 фотографий размером 1 Mb. Их можно загружать с помощью USB или Bluetooth. Таким образом, можно добавлять фотографии также после установки Pathos'a на гробовой плите.

Атмосферные условия в Восточной Европе бывают суровыми. Будет ли Pathos устойчив?

- Контроль качества предполагает полное погружение продукта в ванну сроком около 30 дней для проверки устойчивости к влажности, а также испытание в климатической камере от -20 до + 90 градусов Цельсия сроком более 60 дней. Передний корпус, изготовлен из поликарбоната.

Имеются ли виды устройства с питанием от батарей?

- Сейчас устройство Pathos работает на основе электропитания и приспособлено к переменному и постоянному току от 6 до 24 вольт. Мы находимся на этапе производства батареи, аналогичной автомобильным аккумуляторам. На сегодняшний день мы тестируем ее фактическую прочность, которая должна характеризоваться от 8 до 10 месяцев постоянной работы. После этого времени, батарея должна быть заряжена или заменена.

Какие у Вас планы на будущее? Надеюсь, что Вы не остановитесь только на итальянском рынке?

- Очевидно, что создание продукта в Италии дает возможность широкого использования его на наших кладбищах. Это удалось благодаря информации в прессе, а также благодаря многим дистрибьюторам и превосходным представителям. Сейчас мы собираемся начать сотрудничать с иностранными партнерами из Польши, Чехии, Испании, Франции и др. и продавать наш продукт везде там, где будет заинтересованность им среди клиентов.

Когда мы сможем увидеть Ваши продукты в Польше?

Как раз сейчас мы начинаем дистрибьюцию в Вашей стране. Мы сотрудничаем с фирмой Gotha, принадлежащей Господину Пшемиславу Менкарскому (Przemysław Mękowski), которая, по нашему мнению, является одной из лучших агентств в Польше. На польском рынке в ассортименте появится кроме Pathos'a также Micro Pathos - маленький, 2,4 дюймовый дисплей LCD, размещенный на подставке из оргстекла. Этот настольный продукт может поместить до 30 фотографий, которые могут показываться без прерываний и в такой способ, в зависимости от ситуации, рекламировать похоронное агентство или показывать фотографии умершего, вовремя последнего прощания. Мы стремимся к тому, чтобы также польские клиенты имели возможность купить в похоронном бюро цифровую рамку с фотографиями покойного или коротким фильмом о нем, что позволит как можно лучше вспомнить жизнь близкого человека.

Благодарю за интервью.

Ekologiczne i przejrzyste rozwiązanie

RECYCLING METALI W KREMATORIACH

OrthoMetals

Wydłużająca się w ostatnich dekadach średnia życia ludzi idzie w parze ze zwiększoną liczbą zabiegów ortopedycznych z wykorzystaniem różnego rodzaju protez i implantów. Równolegle do tych tendencji coraz więcej osób wyraża troskę o środowisko i podejmuje wysiłki na rzecz odzysku materiałów, które, zamiast lądować na podmiejskich wysypiskach śmieci, mogą być ponownie wykorzystane.

Powszechność zabiegów wszczepienia implantów połączona z rosnącymi wskaźnikami kremacji odpowiada za zwiększone ilości metali pozostających w prochach. Elementy metalowe w pokremacyjnych szczątkach pochodzą z różnego rodzaju ortopedycznych i dentystycznych implantów i protez oraz elementów konstrukcyjnych trumien, tj. gwoździe, zszywki czy zawiasy. Te metalowe elementy wymagają odpowiedniego potraktowania.

Firma OrthoMetals od 1997 roku zajmuje się recyklingiem wszystkich rodzajów metali pozostających po procesie kremacji. Przedsiębiorstwo z siedzibą w Holandii świadczy usługi w 13 krajach Europy, Ameryce Północnej i Australii. Pomaga ponad 400 krematoriom w zbieraniu, sortowaniu i odzysku metali.

Założycielami OrthoMetals byli Jan Gabriels - chirurg ortopeda oraz Ruud Verberne, specjalista ds. logistyki i metaloznawca. Twórcy firmy od początku zdawali sobie sprawę, że w delikatnej materii odzysku metalowych pozostałości z pokremacyjnych szczątków nie uda się opracować systemowego rozwiązania. Delikatna materia wymaga szczególnego traktowania. Po rozmowach z duńską organizacją zrzeszającą krematoria (LVC) zdecydowali się stworzyć taki szczególny system zbierania, sortowania i odzysku metali pozostających po kremacji w ludzkich prochach.

Opracowany schemat zbierania i odzysku każdego rodzaju metali pozostających w prochach jest dla uczestniczących w systemie krematoriów całkowicie bezpłatny. Po dokonaniu recyklingu OrthoMetals potrąca jedynie swoje koszty operacyjne, a pozostałe dochody są przekazywane do krematoriów lub ich zarządców. Krematoria

we własnym zakresie decydują, co z uzyskanymi w ten sposób przychodami uczynić. Większość spalarni dochody uzyskane z odzysku metali z ludzkich prochów przeznacza na lokalne cele charytatywne. Ze względu na delikatną naturę odzyskiwanych metali cały proces odzysku pozostaje pod całkowitą kontrolą OrthoMetals. Zbieranie, sortowanie i odzysk dokonywany jest pod nadzorem personelu OrthoMetals. Firma działa w oparciu o restrykcyjny i jawny system ewidencji, a odzyskiwane metale są inwentaryzowane przy użyciu sformalizowanych formularzy. Wszystko po to, aby zapewnić przejrzystość całego procesu. Stale dążenie do doskonalenia procesu zdecydowało o wprowadzeniu do firmy systemu zarządzania jakością ISO 9001:2008, który jest obecnie wdrażany.

Aktualnie OrthoMetals pracuje nad wprowadzaniem w życie swoich rozwiązań recyklingowych w polskich krematoriach. Na ukończeniu jest opracowywanie logistycznych rozwiązań dla polskich spalarni. Wstępne rozmowy o wdrożeniu systemu recyklingu metali pozostających po kremacji przeprowadzono w krematorium w Poznaniu. Z pozytywną reakcją polskich środowisk pogrzebowych i zarządców krematoriów spotkaliśmy się także podczas odbywających się Targów BEFA w Düsseldorfie i na Konwencji FIAT-IFTA.

www.orthometals.eu
contact@orthometals.eu

Экологическое и прозрачное решение

ВТОРИЧНАЯ ПЕРЕРАБОТКА МЕТАЛЛОВ В КРЕМАТОРИЯХ

Увеличивающаяся средняя продолжительность жизни людей в последние десятилетия идет в паре с увеличением количества ортопедических операций с использованием разного вида протез и имплантов. Параллельно с этими тенденциями, все большее количество людей начинает заботиться об окружающей среде и стремится к вторичной переработке материалов, которые, вместо того, чтобы оказаться на городских свалках, могут еще раз быть использованы.

Распространение имплантации в соединении с растущими показателями кремации отвечает за увеличение количества металлов, которые остаются в прахе. Металлические элементы в кремированных останках - это разного вида ортопедические и стоматологические импланты и протезы, а также элементы конструкций гробов, т.е. гвозди, скобы и петли. Эти металлические элементы требуют надлежащего отношения.

Фирма OrthoMetals с 1997 года занимается вторичной переработкой всех видов металлов, оставшихся после кремирования. Предприятие, находящееся в Голландии, предоставляет свои услуги в 13 странах Европы, Северной Америки и Австралии. Также помогает 400 крематориям в сборе, сортировке и извлечения металлов.

Учредителями OrthoMetals являются Jan Gabriels - хирург-ортопед, а также Ruud Verberne, специалист по логистике и металлам. Создатели фирмы с самого начала осознавали, что в деликатном вопросе получения остатков металлов из кремированных останков невозможно будет разработать системные решения.

Деликатный вопрос требует специального подхода. После обсуждения с датской организацией, объединяющей крематория (LVC) принято решение о создании специальной системы сбора, сортировки и переработки металлов, оставшихся в человеческом прахе после кремации.

Разработанная система сбора и переработки каждого вида металла, оставшегося в пепле для участвующих в проекте крематориев является абсолютно бесплатной. После переработки фирма вычитает только свои операционные расходы, а прочие доходы перечисляются в крематории. Крематории сами решают, что сделать с полученным таким образом, доходом. Большая часть крематориев доход, полученный от переработки металлов из человеческих прахов, предназначают на местные благотворительные цели. В связи со сложностью вторичной переработки металлов весь процесс переработки остается под полным контролем OrthoMetals. Сбор, сортировка и рециклинг осуществляется под контролем сотрудников OrthoMetals. Фирма действует на основе строгой и прозрачной системы учета, а переработанные металлы подлежат инвентаризации с использованием утвержденных форм. Все это делается для прозрачности всего процесса. При постоянном стремлении к улучшению процесса принято решение о введении системы управления качеством ISO 9001:2008, что и осуществляется в настоящее время.

На сегодняшний день OrthoMetals работает над введением в действие своих разработок по рециклингу в польских крематориях. На заключительном этапе находится разработка логистических решений в польских крематориях. Предварительные переговоры о реализации системы переработки металлов были проведены в крематории в городе Познань. В среде работников польской похоронной отрасли и администраторов крематориев мы встретились с положительной реакцией в ходе проходившей Выставки BEFA в Дюссельдорфе и Съезде FIAT-IFTA.

www.orthometals.eu
contact@orthometals.eu

ambsoftware

agencja interaktywna

amb software Sp. z o.o.

ul. Piękna 22,
65-223 Zielona Góra
tel. +48 68 453 70 40
fax +48 68 453 70 44

e-mail: office@ambsoft.pl
www.ambsoft.pl

amb software Sp. z o.o. funkcjonuje w branży IT od 2000 roku. Naszą misją jest dostarczanie klientom najnowocześniejszych rozwiązań. Budujemy oryginalne i niezawodne oprogramowanie dla przedsiębiorstw. Wykorzystujemy nowoczesne, stabilne i bezpieczne języki programowania w najnowszych wersjach (PHP, JAVA, PERL, HTML). **Profesjonalne serwisy www**, które projektujemy, nie starzeją się zbyt szybko i nie generują dodatkowych kosztów. Stosowany przez nas system redakcyjny, eZ Publish CMS, pozwala swobodnie i łatwo zarządzać zawartością serwisu. Dzięki eZ Publish CMS można samodzielnie zmieniać teksty, zdjęcia, tabele lub cenniki na stronie internetowej. System ten umożliwia łatwe zarządzanie treścią w serwisie internetowym bez konieczności znajomości technologii informatycznych. **Jesteśmy twórcą aplikacji SAGRO – Systemu Administracji Grobami**, która powstała specjalnie z myślą dla zakładów pogrzebowych i zarządców cmentarzy. **SAGRO** jest programem wspierającym pracę zarządców cmentarzy. System ten ułatwia zarządzanie wszystkimi działaniami na cmentarzu oraz usprawnia ich kontrolę. Program pozwala również pracować na wielu stanowiskach jednocześnie, a także zarządzać kilkoma cmentarzami równolegle. Wszelkie, zgromadzone dane, są wpisywane tylko raz i to wystarczy, aby pozostały one w bazie. Dzięki temu można w krótkim czasie pozyskać wszystkie informacje: o zmarłych, historii grobu, czy o klientach firmy. **SAGRO** daje także możliwość tworzenia raportów i zestawień, które opierają się o wcześniej zgromadzone dane. Program jest przygotowany tak, by można było go wciąż rozbudowywać oraz dodawać nowe moduły. Firma amb software zajmuje się również **przygotowaniem profesjonalnych prezentacji multimedialnych**, wyświetlanych na ekranach telewizorów LCD. To szczególna oferta dla wszystkich tych firm, którym zależy na własnym wizerunku. Proszę sobie wyobrazić swoją instytucję wraz z najważniejszymi informacjami o niej, ukazaną na monitorach telewizyjnych. Taka prezentacja może z powodzeniem wskazywać również na główne produkty, bądź usługi firmy. Cały system zbudowany jest tak, aby prezentacje były wyświetlane za pomocą ogólnodostępnych urządzeń: komputery PC, telewizory LCD z HDMI. Właśnie dzięki HDMI, prezentacje można wyświetlać na telewizorach czterdziestocalowych, bądź większych, bez utraty ostrości obrazu. Dzięki zastosowaniu technologii Flash, jako warstwy prezentacji, zyskujemy możliwość serwowania dowolnych treści multimedialnych (filmy, animacje, teksty, obrazy). Konkretnie treści są przetwarzane i dostosowywane według wskazówek klienta.

amb software jest również twórcą portalu **www.polskie-cmentarze.pl**, który posiada największą bazę teleadresową cmentarzy oraz zarządców cmentarzy. Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółową ofertą firmy amb software, która jest dostępna na stronie internetowej **www.ambsoft.pl**

Znane marki pracują w oparciu o system eZ Publish. Są to m.in. organizacje, wydawnictwa, telewizje, jak np.: T-Mobile, National Geographic, TELE 2, CNBC World, ELLE, G+J, VOGUE, ONZ.

amb software Sp. z o.o. (kompania z ograniczoną odpowiedzialnością) работает в ИТ-индустрии с 2000-го года. Наша миссия заключается в обеспечении клиентов новейшими решениями. Мы строим оригинальное и надежное программное обеспечение для бизнеса. Используем современные, стабильные и безопасные языки программирования по последней версии (PHP, Java, Perl, HTML). **Профессиональные веб-сайты**, которые мы проектируем, не стареют слишком быстро и не приводят к дополнительным расходам. Используемая нами редакционная система eZ Publish CMS позволяет свободно и легко управлять контентом на сайте. Благодаря eZ Publish CMS Вы можете также самостоятельно осуществлять изменения в тексте, изображениях, таблиц и прайс-листов на сайте. Эта система позволяет легко управлять содержанием веб-сайта без знания информационных технологий. **Мы разработали приложение SAGRO - Системное администрирование могилами**, которое было создано специально для улучшения работы компаний, которые занимаются похоронами. **SAGRO** это также программа для поддержки работы управляющих кладбищами. Эта система облегчает управление всеми видами деятельности на кладбище и улучшает их контроль. Программа также позволяет работать на нескольких точках одновременно, а также управлять несколькими кладбищами параллельно. Все собранные данные вводятся только один раз и этого достаточно, чтобы они остались в базе данных. Это позволяет быстро получить всю информацию: о мертвых людях, истории могилы или о клиентах фирмы. **SAGRO** также позволяет создавать отчеты и списки, основанные на ранее полученных данных. Программа подготовлена таким образом, что она может быть расширена в будущем и можно к ней добавлять новые модули.

Компания amb software Sp. z o.o. также занимается подготовкой **профессиональных мультимедийных презентаций** для показа на жидкокристаллических экранах. Это специальное предложение для всех этих компаний, заинтересованных в своем собственном изображении. Представьте себе, пожалуйста, свое учреждение с необходимой информацией о Вас, указанной на мониторах. Такая презентация может также представлять основные продукты или услуги компании. Вся система построена так, чтобы презентации работали с общедоступными устройствами, такими как: ПК, ЖК-телевизоры с HDMI. Именно благодаря технологии HDMI возможно просматривать презентации на сорок или более дюймовых телевизорах, без потери резкости изображения. Благодаря использованию технологии Flash, как слой презентации, мы получаем возможность представить любой мультимедийный контент (видео, анимации, текста, изображения). Конкретное содержание обрабатывается и корректируется с учетом предложений клиентов.

amb software Sp. z o.o. также является создателем портала **www.polskie-cmentarze.pl**, который содержит самую большую базу данных кладбищ и управляющих кладбищами. Приглашаем Вас познакомиться с подробным предложением компании amb software, которую найдёте на сайте **www.ambsoft.pl**

Известные бренды работают в системе, основанной на eZ Publish. К их числу относятся организации, издательства, телевидения, такие, как T-Mobile, National Geographic, TELE 2, CNBC World, ELLE, G+J, VOGUE, OOH.

Wywiad z Marianem Kolczyńskim, przewodniczącym Sekcji Cmentarzy Komunalnych PSF

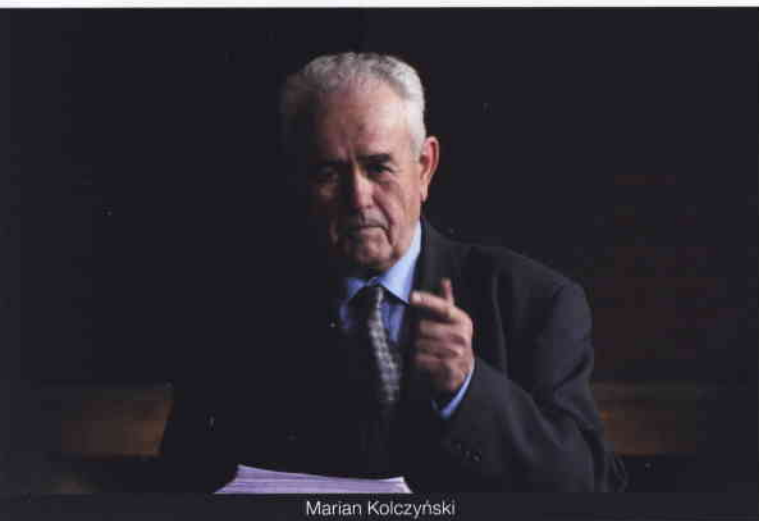
KROCZYMY DROGĄ WOJTKA

Wyemitował Pan dzisiaj ogromną dawkę wiedzy pogrzebowej.

– O tak, przez cztery godziny można dużo powiedzieć. Obawiam się, czy nie było to zbyt dużo, a i tak nie starczyło mi czasu, aby zrealizować to, co sobie zaplanowałem. Może to dlatego, że temat regulaminu cmentarza to bardzo obszerne zagadnienie, na którego dogłębne omówienie potrzeba o wiele więcej czasu. Obiecałem, że dokończę temat na następnym spotkaniu, które planuję na początek października. Mam nadzieję, że będzie to już po urlopach i wszyscy chętni będą w nim mogli uczestniczyć.

Uczestnicy Konferencji dostali bardzo wiele materiałów pisemnych.

– Mowa jest ulotna. Należałoby robić sobie notatki. Szkoda byłoby, gdyby wypowiedziane słowa zostały zapomniane, dlatego zależy mi na tym, aby zawsze było dużo materiałów pisemnych. Poza tym w takich materiałach można niektóre kwestie omówić szerzej i bardziej dogłęb-

Marian Kolczyński

nie. Można też pozwolić sobie na przedstawienie wątków pobocznych, na które w czasie prelekcji brakuje czasu. Te materiały pisemne traktuję z jednej strony jako „lekturę obowiązkową”, ale też jako „lekturę uzupełniającą”. To pozwala rozszerzyć temat i poznać jego różne aspekty. Oprócz tego, że w trakcie każdej prelekcji prelegent podaje określoną porcję własnej wiedzy, to korzystne jest, aby każdy uczestnik spotkania miał szansę wypracować sobie swój własny pogląd w określonej sprawie. Duża ilość materiałów pisemnych, rozszerzających temat, ma temu służyć.

Każdy zarządca czy administrator działa na własny rachunek i podejmuje decyzje na własne ryzyko. Wiedza, którą ja zamierzam przekazywać uczestnikom organizowanych przeze mnie spotkań, nie jest tylko moją wiedzą. Jest to także stanowisko sądów administracyjnych czy Sądu Najwyższego, a także urzędu antymonopolowego czy też innych fachowców.

Na spotkanie przyjechało wiele osób, które w takich spotkaniach brały udział po raz pierwszy.

– To bardzo dobrze. Już przed spotkaniem informowałem, że na naszych konferencjach chciałbym widzieć zarówno pracowników zarządów cmentarzy z dużym stażem, jak i o krótkim stażu pracy. Zachęcam kierowników i dyrektorów zarządów cmentarzy, aby nie tylko sami przyjeżdżali na nasze zjazdy, ale i delegowali na nie pracowników niedawno przyjętych do pracy. Mam ofertę zarówno dla jednych jak i drugich. Dla tych, którzy dopiero wdrażają się do zawodu, udział w takich spotkaniach będzie swego rodzaju kursem przygotowawczym, Dyrektorzy czy kierownicy mogą je traktować jako forum wymiany poglądów, w którego ramach rozwiązuje się najtrudniejsze problemy. Myślę, że spotkania w ramach Sekcji będą formą warsztatów umożliwiających zdobywanie i utrwalanie wiedzy teoretycznej i praktycznej.

Widzę, że Pan jest zwolennikiem podejścia, że człowiek uczy się przez całe życie...

– Zapewniam Panią, że problemów prawnych i kwestii do rozwiązania w obszarze cmentarno-pogrzebowym jest tak wiele, że jedno życia to za mało, aby je rozwiązać (śmiech). Mówiąc jednak poważnie, polskie prawo pogrzebowe jest przestarzałe i trudne. Dlatego na początek planuję cykl 5, 6-ciu spotkań poświęconych kolejno wszystkim najważniejszym sprawom i problemom, z którymi zarządcy i administratorzy cmentarzy spotykają się na co dzień w swojej pracy. Myślę, że każdy, kto weźmie udział w tym „kursie”, otrzyma wystarczająco dużą dawkę wiedzy, która pozwoli mu swobodnie, bez obaw i błędnie poruszać się w prawie pogrzebowym.

Mówi Pan – „polskie prawo jest trudne i przestarzałe”, a czy Sekcja będzie podejmowała wysiłki na rzecz zmiany tego stanu rzeczy?

– Przed pracami Sekcji i obradami konferencji stawiam dwa cele. Po pierwsze przez to, że przez wiele dziesięć lat obowiązuje niedokładna, archaiczna i nie-

rozwiązująca wielu spraw ustawa, konkretne problemy w różnych rejonach kraju rozwiązywane są różnie, nie zawsze prawidłowo. To trzeba jakoś poprawić, włożyć w jakieś ramy prawne, może trochę ujednolicić, ale i dopuścić pewne zamierzone różnice regionalne. I to jest zadanie numer 1.

Po drugie te zjazdy siłą rzeczy posłużą do gromadzenia uwag i propozycji do nowej ustawy pogrzebowej. Pracujemy w Stowarzyszeniu nad tym od dawna, mamy wiele gotowych propozycji, ale ciągle pojawiają się nowe kwestie, jak choćby ta, że regulamin cmentarzy powinien być przepisem prawa miejscowego. Ustawą, a więc przepisem ogólnokrajowym, nie da się załatwić wielu spraw o charakterze lokalnym.

Tendencje lokalne to jedno, ale są i odśrodkowe. Słyszał Pan o próbach utworzenia trzeciej organizacji pogrzebowej, która miałaby skupiać zarządców i administratorów cmentarzy?

– Słyszałem i bardzo mnie to martwi. Stoimy przed szansą doprowadzenia do uchwalenia nowej ustawy pogrzebowej i powinniśmy chociażby w tej sprawie połączyć siły, tymczasem szykuje się dalszy podział środowiska. To takie w Polsce charakterystyczne. Jak ktoś się z kimś posprzecza lub ma nieco inne poglądy, to zamiast przedstawić w dyskusji siłę swoich argumentów i, jak to w demokracji bywa, działać na rzecz wypracowania jednolitego stanowiska, to idzie się po linii najmniejszego oporu i tworzy nową organizację. To takie nasze polskie „piekiełko”.

Ja oczywiście nikomu nie odmawiam prawa do swobodnego zrzeszania się, ale niepokojące są i powody, dla których to się czyni, i metody, jakimi się to czyni. Nieprawdziwe i pozbawione podstaw są prezentowane publicznie poglądy, że administratorzy nie mają swojej reprezentacji, że nie mogą we własnym gronie o swoich problemach rozmawiać, że nikt ich nie reprezentuje. Istnieje przecież w ramach Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego Sekcja Zarządców i Administratorów, która ostatnio wznosiła swoją działalność i stanowi otwarte forum, w którego ramach mogą działać wszyscy zarządcy i administratorzy zarówno cmentarzy komunalnych, jak i wyznaniowych, zarówno zrzeszeni w innych organizacjach, jak i nigdzie nie zrzeszeni.

W tej sytuacji wydaje mi się, że powody, dla których pojawiają się głosy o konieczności powołania nowej

organizacji, są bardzo prozaiczne. Może chodzi o to, że komuś, kto jest aktualnie bezrobotny, marzy się stanowisko dyrektora biura czy prezesa stowarzyszenia z godziwą pensją, że komuś marzy się stanowisko wiceprezesa czy członka zarządu, też oczywiście sownie wynagradzane. Trzeba tylko znaleźć chętnych do płacenia składek, żeby była kasa. To smutne.

A o tworzeniu departamentu administratorów cmentarzy w Izbie Pogrzebowej Pan słyszał?

– Trzon Izby stanowią przedsiębiorcy pogrzebowi, do których dołączyli m.in. producenci trumien. Być może teraz dołączą administratorzy cmentarzy. Kilkuletnia działalność Izby nie jest jednak poparta żadnymi tradycjami, ani sukcesami. Izbie brakuje też merytorycznego zaplecza.

Nasze Stowarzyszenie od 13 lat zrzesza krematystów i zarządców cmentarzy oraz przedsiębiorców pogrzebowych. Od początku działalność Stowarzyszenia koncentrowała się wokół kremacji, funkcjonowania cmentarzy, stosowania przepisów ustawy o cmentarzach i innych aktów wykonawczych. Mamy i tradycję, i zaplecze, i sukcesy. To w wyniku naszej inicjatywy, działań i zabiegów pod kierunkiem Wojtka Krawczyka i Iwony Mendin doszło do ukazania się w 2003 r. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji grobów, które wniosło szereg istot-

nych poprawek do poprzedniego rozporządzenia z 2001 r. Faktem jest też to, że to członkowie naszego Stowarzyszenia, także za sprawą wysiłków Wojtka, konsultowali i wnieśli wiele poprawek do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków. Izba w pracach nad tymi najważniejszymi w ostatnich latach dla branży aktami w ogóle nie uczestniczyła. W latach 2001 i 2003 uczestniczyć nie mogła, bo jej jeszcze nie było; w 2008 żadnych uwag nie zgłosiła, bo nikt w jej łonie na uregulowaniach cmentarnych

się nie znał. Niezaprzeczalnym faktem także jest to, że to my, wspólnie z Lubelskim Stowarzyszeniem Zwolenników Kremacji, rozpętaliśmy batalię o zmianę ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, która zarządcom i administratorom cmentarzy jest najbardziej potrzebna.

A czy to nie jest tak, że te wszystkie akty mają przecież służyć całej branży?

– Oczywiście, że tak, ale żeby wypracować ich treść trzeba się na tej materii znać. Mnie z czysto ludzkiego

„ Po śmierci Wojtka Krawczyka nagle wszyscy poczuli się spadkobiercami Jego idei. Świadczy to o wielkości Wojtka, o tym, że potrafił wytyczyć drogę, po której teraz wszyscy chcą kroczyć. Faktem niezaprzeczalnym jest i to, że to Polskie Stowarzyszenie Funeralne (dawniej PSKACIPP) pod kierunkiem Wojtka wytyczyło standardy, które teraz – jako prawowici spadkobiercy – w Stowarzyszeniu kontynuujemy. ”

punktu widzenia smuci jeszcze coś innego. Po śmierci Wojtka Krawczyka nagle wszyscy poczuli się spadkobiercami Jego idei. Izba próbuje organizować szkolenia dla licencjonowanych zarządców nieruchomości, których „wyszkolił” Wojtek razem z Iwoną Mendin. Pan Krzysztof Wolicki, który tylko współpracował z Wojtkiem i przy Wojtku zdobywał szlify, teraz uznał, że to on jest spadkobiercą Jego spuścizny.

Świadczy to o wielkości Wojtka, o tym, że potrafił wytyczyć drogę, po której teraz wszyscy chcą kroczyć. Faktem niezaprzeczalnym jest i to, że to Polskie Stowarzyszenie Funeralne (dawniej PSKACiPP) pod kierunkiem Wojtka wytyczyło standardy, które teraz – jako prawowici spadkobiercy – w Stowarzyszeniu kontynuujemy.

Wróćmy do spotkania...

– Jestem z inauguracyjnej Konferencji zadowolony. Mam nadzieję, że uczestnicy spotkania wiele skorzystali, a i ja swoją wiedzę wzbogaciłem. Poza tym spotkanie ma wymierne efekty, bo w części obrad poświęconej likwidacji grobów jeden z uczestników zaprezentował interesujące rozwiązanie arcytrudnego problemu likwidacji nagrobków na starych nieopłaconych grobach. Zapropo-

wał i uzyskać zgodę właściciela pomnika na jego późniejszą po latach, likwidację, w razie gdyby nie została przedłużona opłata za grób. To bardzo dobra propozycja, która jest tożsama z moją propozycją rozwiązania sprawy nisz w kolumbariach czy grobów murowanych urnowych. Uczestnicy spotkania otrzymali ode mnie wzór umowy na użytkowanie nisz w kolumbarium przez 20 lat, w której są jasno określone prawa i obowiązki stron po 20-tu latach w przypadku nieuiszczenia dalszej opłaty przedłużającej. Takie umowy zgodnie z kodeksem cywilnym są dozwolone i takimi umowami można rozwiązać kwestie odzyskania nisz urnowych, nagrobków na grobach ziemnych oraz grobów murowanych. To propozycja dość nowatorska i wymaga jeszcze dopracowania, ale jest to konkretny owoc naszego spotkania. Jest to zgodna z prawem propozycja rozwiązania jednej z tych nierozwiązywalnych spraw. Bo tak można rozwiązać zarówno sprawę likwidacji nagrobka, likwidacji lub przejęcia grobu murowanego, nisz w kolumbarium, jak również sprawę dwudziestoletnich opłat za groby murowane. Nad tym warto popracować.

Rozmawiała: Beata Mróz •

BIEMME

specialcars

METIS

BIEMME SPECIAL CARS srl Via G.Di Vittorio, 5 z.a. 35045
 Ospedaletto Euganeo (PD) ITALIA Tel. +39 0429 670633 - Fax +39 0429 90526
 biemme@biemmecars.it

Poszukujemy dystrybutorów na terenie Ukrainy i Rosji, tel. + 48 503 701 159
Ищем дистрибьюторов на территории Украины и России, тел. + 48 503 701 159

Walne Zgromadzenie PSF i szkolenie w Warszawie

ABSOLUTORIUM • PRZYGOTOWANIA NA WYPADEK SYTUACJI KRYZYSOWYCH

Członkowie Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego obradujący 10 czerwca 2010 r. na sprawozdawczym Walnym Zgromadzeniu w Warszawie podsumowali działalność PSF w 2009 r., zatwierdzając bilans i udzielając absolutorium Zarządowi. Podczas zebrania, któremu przewodniczył Marian Kolczyński, a nad prawidłowym przebiegiem głosowań czuwała Komisja Skrutacyjna w składzie: Bernard Jayko, Marian Sarniak i Adam Sondka, zatwierdzono nowy Statut Stowarzyszenia. Prezes Tomasz Salski omówił przygotowania do – organizowanych przez Stowarzyszenie – V Targów Funeralnych MEMENTO 2010 im. Wojciecha Krawczyka, które odbędą się 19 i 20 listopada w Warszawie.

– Warszawską imprezę w EXPO XXI promowaliśmy na Targach w Hongkongu, Bolonii, Düsseldorfie i Pekinie. Mamy już zgłoszenia wystawców z Polski i z zagranicy. Impreza jest wpisana w kalendarz światowych imprez targowych pod patronatem FIAT-IFTA – relacjonował Salski. Oprócz organizacji Targów plan działania Stowarzyszenia na 2010 rok obejmuje m.in. udział w pracach nad nowym prawem pogrzebowym oraz nowymi rozporządzeniami dotyczącymi branży pogrzebowej.

– Zamysł zorganizowania w 2010 roku 4 szkoleń oraz kilku konferencyjnych zjazdów sekcji administratorów i

zarządców cmentarzy oraz sekcji kremacyjnej już częściowo zrealizowaliśmy – mówił Salski, przypominając o majowej Konferencji Zarządców w Warszawie, o marcowym szkoleniu w Bydgoszczy i cyklicznie organizowanych spotkaniach sekcji Stowarzyszenia.

Tego samego dnia odbyła się pierwsza część szkolenia dokształcającego dla zarządców nieruchomości poświęconego postępowaniu zarządcy

cmentarza w sytuacjach kryzysowych – kataklizmów, katastrof, epidemii itp.

Zenon Jasiński, starszy specjalista Zarządu Cmentarzy Komunalnych w Warszawie d.s. obrony cywilnej przekonywał o konieczności wypracowania w tej materii procedur postępowania w ramach obrony cywilnej. – Należy zawczasu opracować w porozumieniu z władzami lokalnymi (burmistrzami, wójtami, prezydentami miast) plany działania na wypadek zdarzeń z dużą liczbą ofiar. Powinny one obejmować wyznaczenie na terenie cmentarza miejsc pochówku dla ofiar np. epidemii, które muszą być przecież pochowane w ciągu 24 h od zgonu. Zawczasu trzeba też przygotować miejsca do przechowywania zwłok, wyznaczyć ludzi odpowiedzialnych za rejestrację zgonów, zabezpieczyć sprzęt i środki ochrony (maski, ubrania, środki dezynfekcyjne) i oczywiście fundusze.

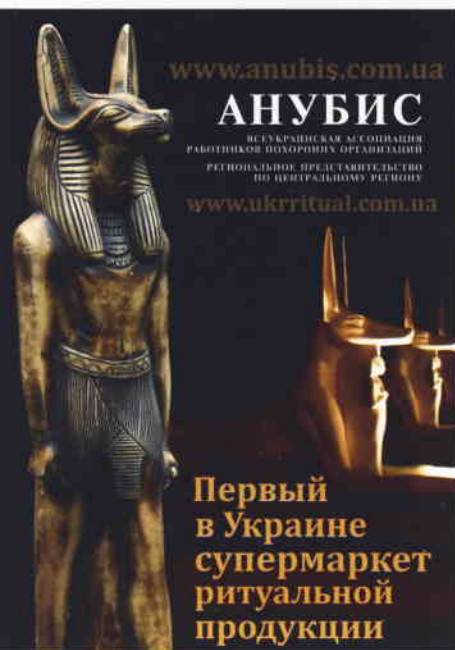
Logistyczne i praktyczne aspekty sytuacji kryzysowej przybliżył drugiego dnia szkolenia Dariusz Rudaś, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w m.st. Warszawie. Zasady współpracy i procedury postępowania zespołów zarządzania kryzysowego prelegent omówił na przykładzie katastrofy smoleńskiej, czyli jak to określił: wydarzenia nagłego i nieoczekiwanego, a niosącego za sobą straty w ludziach. Niezwykle interesujący wykład naszpikowany obrazującymi złożoność problemu przykładami zawdzięczaliśmy faktowi, że wykładowca, jako reprezentant GIS w wojewódzkim centrum zarządzania kryzysowego, brał udział w Moskwie w identyfikacji ofiar katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem.

Uczestnicy czerwcowego zjazdu wzięli także udział w seminarium poprowadzonym przez dra prawa kanonicznego i sędziego sądu biskupiego diecezji siedleckiej, ks. Tomasza Czarnockiego. Seminaryjny wykład poświęcony był stanowisku Kościoła Rzymsko-Katolickiego w sprawie kremacji i ceremonii pogrzebowych z urną.

Dwudniowe szkolenie zakończyło się zwiedzaniem Pałacu Prezydenckiego. Tego punktu programu nie sposób było, w świetle tematyki szkolenia, potraktować jako atrakcję.

Na twarzach widać było zadumę, gdy przewodniczka wskazała miejsce, w którym dzień przed śmiercią prezydent Lech Kaczyński przyjmował delegację z Litwy. Ostatnią delegację w swoim życiu...

Beata Mróz •

Stołeczna spopieliarnia zmarłych
zlokalizowana na Cmentarzu Komunalnym Północnym zapewnia:
 dogodne i krótkie terminy spopeleń
 pomieszczenia socjalne dla Państwa pracowników
 możliwość przechowania ciała w chłodni

**Zarząd Cmentarzy
 Komunalnych w Warszawie**
 ul. Powązkowska 43/45
 01-797 Warszawa
 tel. (22) 633 91 54

e-mail: cmmentarz@cmmentarzekomunalne.com.pl
www.cmmentarzekomunalne.com.pl

Automat

WYTWÓRNIĄ URZĄDZEŃ CHŁODNICZYCH

Katafalki do schłodzenia ciała w trumnie

Mirosław Prochownik
Bielsko-Biała, ul. 1 Maja 19

Ponad 20 lat na rynku

Komory chłodnicze do przechowywania od 1 do 3 ciał w trumnach

Dostępne moduły:

schładzanie -2 ÷ +10°C

na jedno ciało 90 cm x 250 cm x 120 cm

na dwa ciała 90 cm x 250 cm x 150 cm

na trzy ciała 90 cm x 250 cm x 180 cm

Wykonujemy katafalki i komory dostosowane do potrzeb odbiorcy
 W ofercie uniwersalna nakładka chłodnicza na trumnę
 przeznaczona do przechowywania ciał w domach żałobnych i pogrzebowych

www.chlodnictwo-automat.pl

tel. +4833 499 89 01, fax +4833 499 89 02, kom. 696 359 049

ŚMIERĆ NIE MUSI BYĆ CZARNA

BEFA 2010

przynajmniej na pierwszy rzut oka miała mało funeralną oprawę. Żywą, zdominowaną amarantem kolorystykę, wszechobecną na ponad 20 tys. m² 13. i 14. hali Centrum Targowego w Düsseldorfie wzmocniono obrazami rozdmuchiwanego konfetti. Nie kojarząca się z pogrzebem tonacja w zamysle organizatorów unaocznic miała motto tegorocznej, odbywającej się w dniach 13-15 maja, wystawy: „BEFA 2010: bunt”. Niemieckie „bunt” to podkreślenie różnorodności, różnaitości, zmian, postępu i kulturowej wrażliwości – cech charakterystycznych dla dynamicznie zmieniającej się branży pogrzebowej. Funeralne różnaitości prezentowane na 250 stoiskach wystawców z Niemiec, Włoch, Holandii, Rumunii, Chorwacji, Polski, Słowacji, Austrii uszeregowano w tym roku w sześć działów wystawowych. W ramach pierwszego zatytułowanego: klasyczna branża pogrzebowa – usługi pogrzebowe, karawany, trumny, urny, akcesoria; pochówek: tradycyjny, urnowy, ekologiczny, morski; repatriacja zwłok – swoją ofertę zaprezentowało 129 firm. Kategorię „usługi” w zakresie architektury cmentarzy, utrzy-

mania zieleni, wsparcia psychologicznego, ubezpieczeń, aranżacji wystaw sklepowych i innych reprezentowało 71 podmiotów. 40 przedsiębiorstw przedstawiło swoje produkty i usługi w zakresie wyposażenia branży pogrzebowej w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie do obsługi zakładów pogrzebowych i kancelarii cmentarzy. Czwarty segment: Media i Kultura (27 firm) zagospodarowały wydawnictwa pism i książek branżowych, twórcy pośmiertnych masek, popiersi i portretów oraz mistrzowie ceremonii pogrzebowych. 73 stoiska miały w asortymencie produkty i usługi z dziedziny „akcesoria i dekoracje pogrzebowe” – krzyże, pomniki nagrobne, dekoracje kwiatowe i nagrobne, odzież pogrzebowa, wystrój trumien, świece i kandelabry. W ramach szóstej kategorii tematycznej wystawiły się 53 firmy oferujące techniczne i higieniczno-sanitarne rozwiązania dla branży cmentarno-pogrzebowej – sprzęt do prac na cmentarzach, wyposażenie domów pogrzebowych, systemy: nagłośnienia, klimatyzacji i wentylacji.

Było też kilka ciekawostek...

Marek Cichewicz •

Trumny malowane według wzoru klienta

Brytyjskie trumny z owczej wełny

Wyposażenie kaplicy

Koparka do grobów

CHINY - PRZED WWSZYSTKIM KREMACJA

Karawan autobusowy z wydzielonym przedziałem trumieniowym i salonką dla żałobników wyposażoną w barek i skórzaną kanapę przykuł uwagę delegatów 11. Konwencji FIAT-IFTA, którzy zwiedzili największą chińską wystawę pogrzebową CIFE 2010. Odbywające się w pekińskim Pałacu Narodów 22 czerwca br. Targi zgromadziły chińskich i azjatyckich producentów, dystrybutorów i usługodawców z sektora funeralnego, na którego rzecz w samych Chinach pracuje 75 tys. osób. Prezentowane produkty (różnorodność pieców kremacyjnych, urn, specjalnych nosideł) potwier-

dzają tezę, że pochówek w tej części świata to przede wszystkim kremacja. O tym świadczą też statystyki. Działające w Chinach 1692 domy pogrzebowe i krematoria pochowały w 2009 roku 9 mln 350 tys. ludzi, z czego 4 mln 534 tys. osób poddanych zostało kremacji. Targi cieszyły się ogromnym zainteresowaniem, a w niektórych stoiskach panował wręcz tłok. Do tego trzeba się jednak przyzwyczaić nawet na targach pogrzebowych organizowanych przecież w kraju, w którym żyje 1 miliard 360 mln ludzi.

Marek Cichewicz

Karawan autobusowy

Zimne łóżko

Kolumbarium do wnętrza

Nosidło na urnę

**26-28, OCTOBER
MOSCOW
RUSSIA**

**ALL-RUSSIA EXHIBITION
CENTER
PAVILLION 20**

NECROPOLIS-2010

THE 18TH INTERNATIONAL FUNERAL EXHIBITION

Necropolis Exhibition is a Member of Union of Funeral Organizations and Crematoria, Russia

Z prac nad projektem rozporządzenia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

USTAWA PO STAREMU, POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI PO NOWEMU

Od lat branża pogrzebowa zabiega o zmianę archaicznej ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych i od lat ma do czynienia ze swoistym łataniem dziur w starym palcie. Problem w tym, że niektórych łat nie ma już do czego przyczepić. Tak jest i tym razem, a w roli łąty występuje aktualnie przygotowywane w Głównym Inspektoracie Sanitarnym rozporządzenie w sprawie sposobu przechowywania zwłok i szczątków ludzkich. To nie pierwszy raz próbuje się akt wykonawczy „przyszyć” do dziurawego palta, jakim jest ustawa z 1959 roku. Jak to zrobić, głowią się wszyscy, skoro nie odpo-

wiadający współczesnym trendom akt prawny nie ma zapisów dotyczących funkcjonowania zakładów pogrzebowych czy krematoriów? Jak stworzyć dobre rozporządzenie do ustawy, która nie definiuje podstawowych pojęć, takich jak ekshumacja czy balsamowanie, a za szczątki ludzkie uznawane są zarówno rozczłonkowane części ciała jak i prochy? Bolączką jest także rozproszenie przepisów określających postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi od zgonu do pochówku i warunki przeprowadzania ekshumacji. Obecnie materia ta uregulowana jest w kilku rozporządzeniach, np.

w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny zawierającym nota bene zapisy od lat nieaktualne (mowa w nim o nieistniejących Radach Narodowych i felczerach) lub rozporządzeniu z 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w niektórych miejscach niezgodnym z ustawą (np. §11). Na te wszystkie argumenty urzędnicy pozostają jednak głusi, bo, jak dotąd przynajmniej, oficjalnie prac nad ustawą nie rozpoczęto. Pracuje się tymczasem nad rozporządzeniem...

Społeczne konsultacje, merytoryczne uwagi

Pierwszy roboczy projekt rozporządzenia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi ujrzał światło dzienne 14 kwietnia 2010 r. (projekt rozporządzenia publikujemy na www.stowarzyszeniefuneralne.pl). Od tego czasu w pracach nad projektem, oprócz Polskiego Stowarzyszenia Funeralnego, udział biorą przedstawiciele MSWiA, Ministerstwa Zdrowia, Środowiska, Infrastruktury, Rządowego Centrum Legislacji, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH, Polskiej Izby Pogrzebowej, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” – Sekcji Krajowej Pracowników Stacji Sanitarно-Epidemiologicznych, Związku Zawodowego Pracowników PSSE Piła, Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, Polskiej Rady Ekumenicznej, Aliansu Ewangelicznego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Stowarzyszenie, jako konsultant społeczny, reagując na możliwość przedstawienia uwag do nadesłanego projektu, przesłało do Głównego Inspektora Sanitarnego swoje stanowisko. Zostało ono wypracowane w oparciu o nadesłane do Biura Stowarzyszenia głosy członków.

W następstwie tego w kolejnej wersji projektu z 13 maja br. uwzględniono propozycje Stowarzyszenia w poniżej przedstawionym zakresie:

Wersja pierwotna z projektu z 14 kwietnia br.: „Na powierzchni grzebalnej cmentarza należy zapobiegać tworzeniu się zastoin wodnych i zalewaniu, w szczególności poprzez utrzymywanie sieci wodno-kanalizacyjnej zapewniającej należyty odpływ wody.”

Nasze uwagi:

Odpływ wody spoza powierzchni grzebalnej można zapewnić poprzez stworzenie opaski z warstwą chłonną. Na istniejących już cmentarzach nie ma możliwości stworzenia sieci wodno-kanalizacyjnej na całej powierzchni cmentarza. Kanalizacja jest w miejscach, gdzie tworzą się ścieki sanitarne – przy biurach, toaletach, zgodnie z §9 pkt.2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 7 marca 2008 r. w sprawie wymagań, jakie muszą spełniać cmentarze, groby i inne miejsca pochówku zwłok i szczątków.

Sformułowanie „produkt dezynfekujący” zastąpić pojęciem „środek dezynfekujący”, które jest powszechnie używanym zwrotem.

„Przechowywanie zwłok i szczątków powyżej 12 godzin...” – brakuje limitu czasowego – konkretnie ile godzin, dni czy miesięcy można przechowywać zwłoki w temp. poniżej 10°C?

Naszym zdaniem w temp. nie wyższej niż 10°C zwłoki mogą być przechowywane nie dłużej niż 3 dni, a jeśli mają być przechowywane przez tydzień, temp. nie może przekraczać 4°C, powyżej tygodnia tylko w zamrażarce lub po uprzednim zabalsamowaniu. Ten zapis stoi w sprzeczności z art. 9 pkt. 2, który dopuszcza przechowywanie zwłok w mieszkaniu do 72 godz. W mieszkaniach trudno jest uzyskać temp. poniżej 10°C (z wyjątkiem miesięcy zimowych) – kto będzie to egzekwował?

Praktycy kontra urzędnicy

Do kolejnych uzgodnień doszło 18 maja br. na konferencji uzgodnieniowej w GIS. Stowarzyszenie reprezentowali: wiceprezes Danuta Kruk, dyrektor Biura Barbara Zawadzka i sekretarz Franciszek Maksymiuk. Spotkanie upłynęło na omówieniu przyjętych uwag, zawartych w drugim projekcie z 13 maja. W następstwie tego spotkania zmieniono §1 określający cel i zakres rozporządzenia:

Wersję pierwotną (projekt z 14 kwietnia br.) w brzmieniu: „Rozporządzenie określa sposób przechowywania zwłok i szczątków” na: „Rozporządzenie określa wymagania sanitarne, jakim powinna odpowiadać: powierzchnia grzebalna cmentarza; dom przedpogrzebowy lub kostnica na terenie cmentarza; warunki i sposób przechowywania zwłok i szczątków; warunki sanitarne przeprowadzania ekshumacji.”

Dyskusja skupiła się na wymaganiach sanitarnych dla domu przedpogrzebowego i kostnicy znajdujących się na terenie cmentarza oraz warunków przechowywania zwłok i szczątków. W tej części spotkania największe uwagi zgłosili praktycy – osoby zarządzające cmentarzami, na których znajdują się takie obiekty: Danuta Kruk, Franciszek Maksymiuk i Witold Skrzydlewski. Zastrzeżenia do projektu miała również przedstawicielka Episkopatu, która zwróciła uwagę na ubogość infrastruktury kaplic na małych cmentarzach parafialnych. – „Nie spełniają one warunków minimum dla kostnicy i nie mają instalacji ciepłej i zimnej wody – zauważyła. Nie od dziś wiadomo o braku w ustawie o cmentarzach i chowaniu zmarłych uregulowań określających warunki, jakie powinny spełniać domy pogrzebowe (zakłady pogrzebowe). Tę lukę może wypełnić §4 rozporządzenia opisujący warunki i sposób przechowywania zwłok i szczątków.

Wśród uwag zgłaszanych przez Stowarzyszenie na spotkaniu w GIS były m.in. takie:

Franciszek Maksymiuk, właściciel domu pogrzebowego oraz wykonujący prace przy zabezpieczaniu zwłok, zwrócił uwagę na potrzebę odpowiedniej wentylacji nie tylko w pomieszczeniu do przechowywania zwłok, lecz również w pomieszczeniu do ich przygotowania do pochówku. Danuta Kruk podkreśliła, że nie powinno być ograniczeń czasowych w przechowywaniu zwłok, jeśli kostnica posiada odpowiednie urządzenia chłodnicze.

W chłodni musi być zimno

Już przy pierwszej możliwości zgłaszania poprawek (pismo Stowarzyszenia z 30 kwietnia br.) zwróciliśmy uwagę, że w projekcie błędnie została przyjęta wysokość temperatury, w jakiej zwłoki mają być przechowywane. Urzędnicy przygotowujący projekt, mimo konsekwentnego w tej sprawie stanowiska Stowarzyszenia i Izby, obstają przy swoim. Mamy XXI wiek, chłodnie i zamrażarki są powszechnie dostępne, zaś rozproszone po świecie rodziny mogą stawić się na pogrzeb bliskiej osoby nawet po kilkudziesięciu dniach od chwili jej śmierci. Dziwi więc fakt, że do przechowywania zwłok

L'arte del provvisorio funebre

Lapidi provvisorie e provvisori da terra termoformati anche personalizzati

Modelli car funebre americani in scala

Calcestruzzo da cementi

Calcestruzzo da H&M

Sotto bara a norme

e non sono tutti i nostri gadget ...

personalizzabili !!!

7 M.C. L'arte del provvisorio funebre
Via G. Forcella, 17/A
Pontevecchio (BS)
ITALY

Tel: +39 030 9930627 Fax: +39 030 9930626
Info@7mc.net
www.provisoriofunebre.net

ma wystarczyć urządzenie chłodzące zapewniające stałą temperaturę nie wyższą niż 10°C. Wiadomo bowiem, że rozkład zwłok następuje po 60-72 godz. od chwili śmierci. Zapobiega temu przechowywanie ciała w temp. poniżej 4°C lub balsamowanie.

Bardziej przejrzystość, bardziej elastyczność

§6 projektu rozporządzenia dotyczący ekshumacji dopuszcza przeprowadzanie ekshumacji przez cały rok pod warunkiem, że temperatura powietrza nie przekracza 10°C, a od zgonu minęło sześć miesięcy. Zapis ten łagodzi i uelastycznia dotychczasowe wymogi, które dopuszczały ekshumację jedynie w okresie od 16 października do 15 kwietnia. W myśl projektu właściwy państwowy inspektor sanitarny może zezwolić na przeprowadzenie ekshumacji w temperaturze powyżej 10 °C lub przed upływem sześciu miesięcy od dnia zgonu. Określono również warunki sanitarne przeprowadzania ekshumacji. Niektóre zapisy są powtórzeniem tych z rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi z 2001 roku. To jest celowe – chodzi o to, aby wszystkie przepisy dotyczące ekshumacji znalazły się w jednym miejscu. W projekcie utrzymano wymóg stosowania mat, na których ma być składowana ziemia wydobyta z grobu, chociaż firmy pogrzebowe sugerowały folie, niszczone po użyciu – tak jest bezpieczniej i łatwiej.

Projekt rozporządzenia nie usuwa jednak poważnego problemu, jakim jest brak definicji ekshumacji. Tę lukę

może wyeliminować jedynie ustawa. W trakcie konsultacji członkowie Stowarzyszenia zwrócili także uwagę na potrzebę opracowania osobnych regulacji dotyczących ekshumacji prochów, które nie stanowią zagrożenia sanitarnego.

Archaizmy i słowne dziwolagi

Wielu członków Stowarzyszenia, których zapoznało się z projektem i podzieliło swoimi spostrzeżeniami zwracało uwagę na użyte słownictwo, tj. – „produkt dezynfekujący”, „ustęp”. Pierwszy zwrot nie jest używany, drugi owszem, ale w znaczeniu prawnym np. „§1 ustęp 1.”. Obecnie nikt nie chodzi do ustępu tylko do toalety, a młodszemu pokoleniu nie znane jest „toaletowe” znaczenie tego słowa. Niestety Rozporządzenie Ministra Infrastruktury „do pomieszczeń

higieniczno-sanitarnych zalicza: łaźnie, sauny, natryski, łazienki, ustępy, umywalnie, szatnie, przebieralnie, pralnie, pomieszczenia higieny osobistej kobiet, jak też pomieszczenia służące do odkażania, oczyszczania oraz suszenia odzieży i obuwia a także przechowywania sprzętu do trzymania czystości”. W świetle przepisów budowlanych toalety, jako pomieszczenia sanitarne, nie istnieją i nie mogą być wymieniane w aktach prawnych.

Końca nie widać?

Powyżej przedstawiono etapy prac nad rozporządzeniem, którego projekt miał już 3 wersje. Czwartą

Bardzo dziękujemy

wszystkim członkom Stowarzyszenia oraz osobom zaangażowanym w prace nad prawem pogrzebowym, którzy na nasz apel przestali swoje uwagi do kolejnych wersji projektów rozporządzenia przedstawianych Stowarzyszeniu przez GIS.

OMEGA
SUPPLIES POLSKA

Adam Ragiel

PROFESJONALIZM I JAKOŚĆ
ZA ROZSĄDNĄ CENĘ

URNY I RELIKWIARZE ELEGANTE
WYSOKIEJ JAKOŚCI WYKONANIE
(MOSIĄDZ, MARMUR, DREWNO, SZKŁO, PORCELANA)

CHŁODNIE FIRMY FOSTER
WYPOSAŻENIE DOMÓW POGRZEBOWYCH,
KAPLIC, PROSEKTORIÓW I SAL SEKCYJNYCH

POMPY FIRMY PORTIBOY
NARZĘDZIA DO BALSAMACJI
SEKCJI ZWŁOK
PŁYNY DO BALSAMACJI I KONSERWACJI ZWŁOK
AMERYKAŃSKIEJ FIRMY ESCO GOLD-CREST
ŚRODKI DO DEZYNFEKCJI, DEZODORYZACJI, ODKAŻANIA I HIGIENY

KOSMETYKI FIRMY DERMA-PRO MORTUARY COSMETICS
PROFESJONALNE PRODUKTY DO WIZAZU/KOSMETYKI POŚMIERTNEJ
ORAZ REKONSTRUKCJI ZWŁOK

OMEGA SUPPLIES POLSKA JEST WYŁĄCZNYM PRZEDSTAWICIELEM NA EUROPE WSCHODNIA RENOMOWANYCH FIRM (m.in. ESCO GOLD-CREST, PORTIBOY, DERMA-PRO, MORTUARY COSMETICS, FOSTER ELEGANTE, ART EFFECTS MANUFACTURING CO., AUDEN FUNERAL SUPPLIES LTD.)

SZKOLENIA
KOSMETYKA/WIZAZ POŚMIERTNY, TANATOPRAKTYKA, BALSAMACJA ZWŁOK, LABORANT SEKCYJNY
Po ukończeniu szkolenia uczestnicy otrzymują certyfikat lub dyplom
Firma jest zarejestrowana w rejestrze instytucji szkoleniowych nr 2-14/00235/2009

www.omegasupplies.pl e-mail: biuro@omegasupplies.pl tel. 22 497 93 93; fax 22 435 56 93; kom. 792 215 162

opatrzoną datą 10 czerwca 2010 roku nadesłano do Stowarzyszenia 1 lipca 2010 i określono czas na przedstawienie poprawek do 8 lipca br. W następstwie powyższego w piśmie wystosowanym do GIS zwrócono uwagę na:

a) Niejasność: czy przedmiotowe rozporządzenie dotyczy obiektów znajdujących się wyłącznie na cmentarzach komunalnych lub wyznaniowych i zlokalizowanych na ich obszarze domów przedpogrzebowych i kostnic przycmentarnych, czy również określa ono warunki, jakie powinny spełniać zakłady pogrzebowe zlokalizowane poza terenem cmentarzy, również przechowujące i przygotowujące zwłoki do pochówku;

b) Temperaturę przechowywania zwłok, którą projekt rozporządzenia konsekwentnie utrzymuje na poziomie nie wyższym niż 10°C. W tej kwestii proponujemy, aby temperaturę utrzymywaną w pomieszczeniu przeznaczonym do przechowywania zwłok uzależnić od czasu, jaki minął od zgonu według poniższych widełek:

Do 3 dni – temp. poniżej 10°C

Do tygodnia – temp. poniżej 4°C

Powyżej tygodnia – temp. od -16 do -24°C.

W GIS trwają teraz prace nad, miejmy nadzieję, ostatecznym tekstem rozporządzenia. Dopóki jednak rozporządzenie nie zostanie opublikowane w Dzienniku Ustaw RP, wiele się może jeszcze zdarzyć, a pojawienie się piątej wersji wcale nie jest nieprawdopodobne...

Barbara Zawadzka •

Dyrektor Biura PSF

Projekt rozporządzenia w wersji z 10 czerwca 2010 roku publikujemy na stronie:
www.stowarzyszeniefuneralne.pl

Nowe nazwy dla starych zawodów

Kreomator – osoba pracująca przy kremacji zwłok i tanatoprakser – człowiek wykonujący zabiegi tanatopraksji – to dwa zawody, które znalazły się od 1 lipca w klasyfikacji zawodów prowadzonej przez Ministerstwo Pracy. Nowe oficjalne nazewnictwo profesji od kilkunastu lat funkcjonujących w branży pogrzebowej to rezultat wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy. Oprócz dwóch „nowych” zawodów w klasyfikacji od lat w ramach podkategorii: „Pracownicy usług” funkcjonują „pracownicy zakładów pogrzebowych” (obecnie pod numerem kl. 5163), wśród których figuruje „organizator usług pogrzebowych” (aktualny nr kl. – 516302), „żałobnik” (516304) oraz „pozostali pracownicy zakładów pogrzebowych” (516390). Zawody wprowadzone od 1 lipca do klasyfikacji zawodów figurują pod numerami 516301 (kreomator) oraz 516303 (tanatoprakser). Wyszczególnionego od lat w klasyfikacji „grabarza” umieszczono zaś w dziale „Pracownicy przy pracach prostych” w podkategorii „Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewnym”, gdzie zawód „kopacz grobów” figuruje pod numerem 931201. Klasyfikacją w nowej wersji trzeba się posługiwać np. w Powiatowym Urzędzie Pracy, składając ofertę pracy lub wniosek o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu czy o refundację stanowiska pracy.

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2010, Nr 82, poz. 537)

Weszło w życie 10 lipca 2010 r.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania ze zwłokami osób pozabawionych wolności zmarłych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz.U. Nr 123, poz. 839)

**Klasyczne, religijne
i popularne melodie
żałobne**

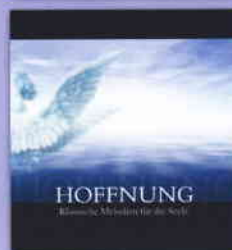
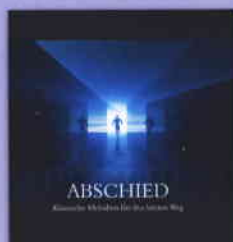
**Fragmenty do odsłuchania
znajdą Państwo na stronie:**
www.dewi.pl

DEWI

e-mail: dewi@dewi.pl

tel. 86 2710360,

fax. 86 2710392

Wierni po grób i jeszcze dalej

Kibice piłkarscy to ludzie wierni swoim klubom na dobre i na złe. I nawet dalej niż po grób. Dlatego nie dziwi zbyt pochówek kibica w koszulce jego klubu, czy także modne ostatnio rozsypywanie prochów zmarłych kibiców na murawie stadionów ich klubów.

Tej sięgającej aż po grób wierności kibiców świadome są największe kluby piłkarskie i wyciągają z tego coraz dalej idące wnioski. W 2006 roku słynny argentyński „Boca Junior” założył 30 kilometrów od Buenos Aires cmentarz dla swoich kibiców. Także w Europie, na swoich nowych stadionach przewidują przeznaczenie pewnej powierzchni dla upamiętnienia swoich zmarłych kibiców takie znane brytyjskie kluby piłkarskie jak Chelsea, Manchester United czy Glasgow Rangers.

Czymś, o czym mówi się niechętnie, jest to, że zainteresowanie klubów tworzeniem tak zwanych „przestrzeni pamięci” ma podłoże materialne i prowadzi do uzyskiwania dodatkowych zysków. Ale i to do czasu. Otóż w Hiszpanii powstało ostatnio wyspecjalizowane przedsiębiorstwo, Gestion Integral de Espacios Memoriales, czyli GEM, zajmujące się tworzeniem i zarządzaniem „przestrzeniami pamięci” klubów sportowych. Przedsiębiorstwo to kończy negocjacje na razie z dwoma klubami piłkarskimi Espanyolem i Atletico Madrid. W obu przypadkach idzie o zbudowanie klubowych kolumbariów, które swoim wystrojem zewnętrznym nawiązywać będą do symboliki i barw klubowych ich gospodarzy. Mając na względzie Atletico Madrid, dyrektor GEM Santiago Bach publicznie

przyszedł: „Historyczny wizerunek klubu znajdzie swój wyraz w jego „przestrzeni pamięci”. Każdy kibic będzie mógł zawczasu zdecydować, gdzie znajdzie się urna z jego prochami”. Przechowywanie urn z prochami kibiców będzie płatne. W okresie 25 lat kosztować będzie ich rodziny w przypadku szczątków jednej osoby 1500 euro, dwóch – 2.500 euro, a czterech – 4.000 euro. Odwiedzanie kolumbariów zostanie podane określonym rygorom: dwie godziny dziennie. Dla gości przeznaczona zostanie specjalna poczekalnia, gdzie będą mogli wypić kawę i poczytać prasę.

Oba kluby zamierzają przeznaczyć na „przestrzeń pamięci” budynki sąsiadujące z nowo budowanymi stadionami i klubowymi muzeami. Jeden z klubów – Atletico Madrid – szacuje, że w ciągu 15 lat „przestrzeń pamięci” przyniesie mu dodatkowy dochód w wysokości 4,5 mln euro. Kibice po śmierci szykują swojemu klubowi wartościowy podarunek.

Marek Jurkowicz •

*Pracownia
artystyczno-brązownicza*

Produkcja urn z brązu, mosiądzu i szkła.
Dystrybucja urn Caletti.
Tomasz Siemierzewicz
ul. Jasnogórska 11a
05-120 Legionowo

tel./fax 22 774 19 26
tel. 793 770 134
www.tomsart.eu
e-mail: tomsart@poczta.onet.pl

KLEPSYDRA

kompleksowe usługi
pogrzebowe i kremacyjne

Prywatne Krematorium w Łodzi
Zgłoszenia kremacji przyjmujemy
całą dobę.

Spopielenia wykonujemy w
następnym dniu od chwili zlecenia.

Odbiór urny z prochami i pełną
dokumentacją po ok. 2 godzinach.

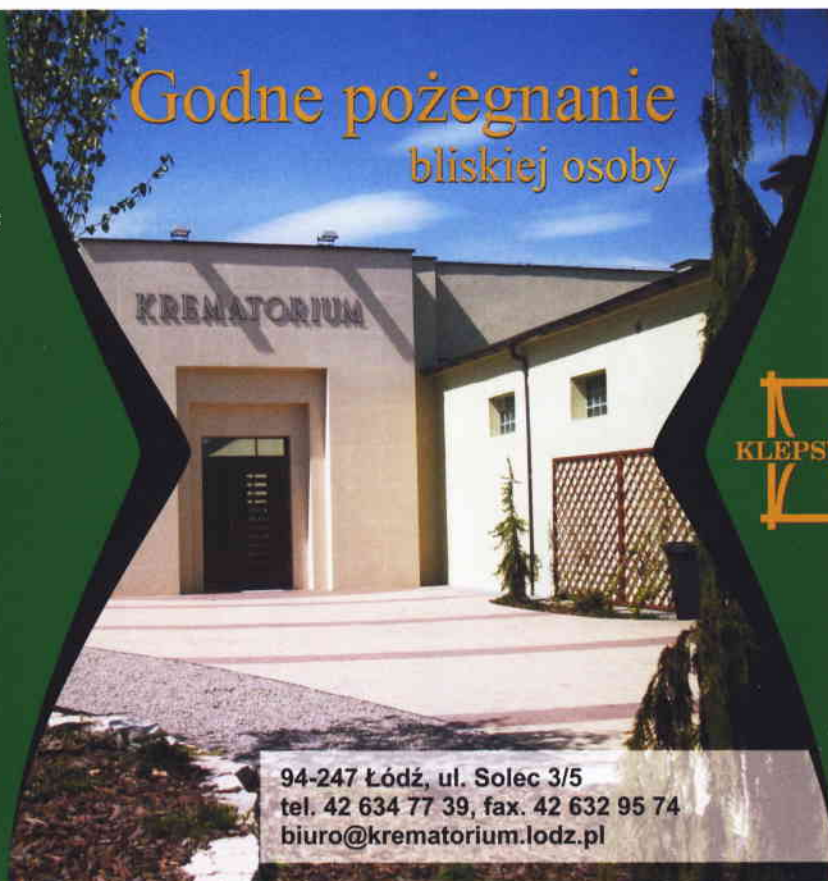
Oferujemy :

- trumny ekologiczne w
atrakcyjnych cenach
- urny w cenach producenta
- tabliczki na urny

Zapraszamy do zapoznania się
z naszą ofertą.

www.krematorium.lodz.pl

Godne pożegnanie bliskiej osoby

94-247 Łódź, ul. Solec 3/5
tel. 42 634 77 39, fax. 42 632 95 74
biuro@krematorium.lodz.pl

www.ellenafuneralcar.com

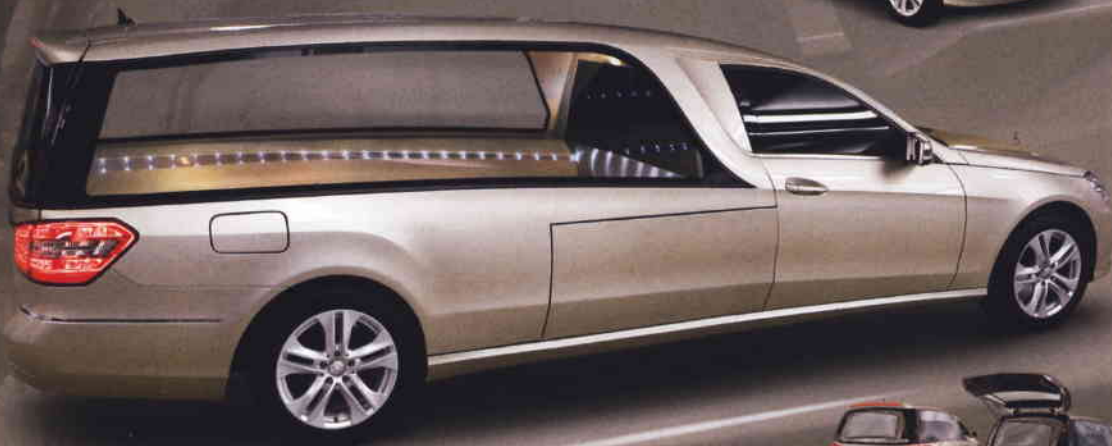

Kontakt w Polsce:
tel. +48 506 155 499

ELLENA Srl - Via Michele Borda, 7- 12037 Saluzzo (CN)
Tel +39 0175 21 75 76 - Fax +39 0175 47 71 67 - info@ellenafuneralcar.com

NIEMIECKA PRECYZJA HISPANSKI TEMPERAMENT

ENEEXIS

Bartłomiej Kupisek
Przedstawiciel INDUSAUTO w Polsce
Tel. 506 155 499
www.indusauto.es

UL. JURANDA ZE SPYCHOWA 65 03-257 WARSZAWA
TEL. 22 676 96 60 TEL.KOM. 603 653 987
E-MAIL: BAUTEX@BAUTEX.PL

BAUTEX

ZABUDOWY POGRZEBOWE Mercedes E-Klasse
wykonujemy na bazie samochodów kombi W 211
produkcja 2003 – 2009 r. podstawionych przez klienta.

www.BAUTEX.PL

U naszych wschodnich sąsiadów

POGRZEB W KOŚCIELE PRAWOSŁAWNYM

Po tragedii polskiego prezydenckiego samolotu w Smoleńsku nastąpiło ocieplenie stosunków między Polską i Rosją – przede wszystkim na płaszczyźnie stosunków międzyludzkich. Nieoczekiwanie odnowiło się obustronne zainteresowanie kulturą, życiem zwykłych ludzi, obyczajami, w tym mało znanymi obyczajami pochówku. W tym artykule chcemy przybliżyć Państwu rosyjskie tradycje pogrzebowe.

Liturgia pogrzebowa w Kościele prawosławnym jest niezwykle piękna.

Ciało osoby zmarłej przed pogrzebem jest starannie umyte, odświętnie ubrane a następnie nakryte sawanem (lnianym płótnem w białym kolorze), mającym oznaczać chrzcielną szatę, która jest symbolem przynależności zmarłego do cerkwi prawosławnej. Uroczystość pogrzebania ciała odbywa się trzeciego dnia po śmierci. Okadzone ciało zostaje przeniesione w trumnie do cerkwi, gdzie odbywa się nabożeństwo żałobne zwane Panichidą. Podczas liturgii pogrzebowej trumna pozostaje otwarta. Po nabożeństwie zamknięta trumna zostaje złożona do grobu. Zakończeniem obrzędu jest pokropienie przez Kapłana trumny wodą święconą oraz posypanie jej ziemią na znak krzyża. Na tym jednak nie koniec.

Trzeciego, dziewiątego, czterdziestego dnia oraz pół roku i rok po śmierci, a także w kolejne rocznice również odprawiana jest wcześniej już wspomniana Panichida, która ma ułatwić zmarłemu „wędrowkę” do nieba.

Po pogrzebie urządzana jest kameralna uroczystość zwana Pominki (Stypa).

Jest to uczta organizowana z powodu śmierci bliskiej osoby. Jej uczestnicy wspominają zmarłego. Pominki, tak jak Panichida, odbywają się trzeciego, dziewiątego, czterdziestego dnia oraz pół roku i rok po śmierci, a także w kolejne rocznice. Oczywiście jest, że nie dzieje się tak bez powodu. Otóż dzień trzeci jest dniem, w którym ciało zostaje „powierzone” ziemi. Dzień ten ma

też na celu przypomnienie, że zmarły został ochrzczony w imię Trójcy Świętej oraz że Chrystus zmartwychwstał w trzeci dzień i rozkazał, żeby zmarli oddawali pokłon Bogu.

Dzień dziewiąty, tak jak i trzeci, ma tradycję apostołską. Według niej dusza zmarłego od dnia trzeciego do dziewiątego w towarzystwie Aniołów zwiedza raj. Raj ten budzi w duszy sumienie, które oskarża ją o życie niezgodne z przykazaniami Bożymi. Dziewiątego dnia dusza oddaje pokłon Bogu, już po raz drugi. Czterdziesty dzień jest wspomniany w Starym Testamencie. Świadczy on, że od dnia dziewiątego do dnia czterdziestego dusza spotyka

się z cierpieniem, widzi i przeżywa męki. Czterdziestego dnia składa ona pokłon Bogu po raz trzeci, ten następnie zakańcza jej tułaczkę, określając miejsce jej przebywania. Czas do czterdziestego dnia po śmierci w prawosławiu jest bardzo ważny, ponieważ decyduje o przyszłym „życiu” duszy. Czas ten jest momentem intensywnej modlitwy za zmarłego.

Przedstawione tradycje dotyczące pochówku, nie bacząc na trudną i nierzadko tragiczną historię narodu rosyjskiego, przetrwały do dnia dzisiejszego. Pomimo lat ate-

izacji i nagonki na cerkiew prawosławną przez władze, od wielu pokoleń, są one bardzo głęboko zakorzenione w świadomości Rosjan. Bez względu na pochodzenie, status społeczny i, może co najciekawsze, na przynależność lub nie do cerkwi, opisane tradycje są wciąż żywe i kultywowane.

Natella Bobela •

Abp Sawa, metropolita warszawski i całej Polski, odprawił 16 kwietnia 2010 r. w warszawskim soborze metropolitalnym Świętej Równnej Apostołów Marii Magdaleny Panichidę za zmarłych w katastrofie smoleńskiej.

Funeral
Fair

You have
to be there

MEMENTO'2010

in memorial of Wojciech Krawczyk

VENIA'2010

Poland - Warsaw

November 19th - 20th 2010

WARSZAWSKIE CENTRUM
EXPO XXI

www.memento.targi.pl

SDRUŽENÍ
POHŘEBNICTVÍ v ČR

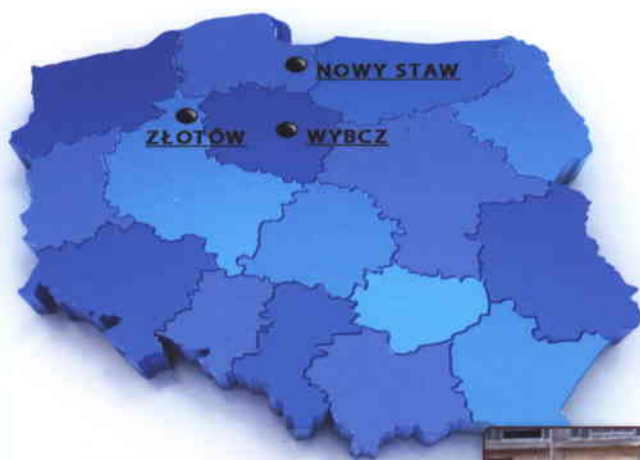
WEINERT

SARGFABRIK

www.weinert-rawicz.pl

Twój Importer Nagrobków

Najbogatsza oferta nagrobków z granitów:

- indyjskich
- chińskich
- skandynawskich
- afrykańskich

Gwarantujemy terminowość dostaw
100% pełnowartościowy towar
Zapewniamy transport
Realizujemy indywidualne projekty
Najlepsze ceny

Wysoka jakość naszych produktów

ODDZIAŁY EKOPERFECT:

POMORZE

82-230 Nowy Staw
Obrońców Westerplatte 28
+48 660 635 486
+48 55 620 99 26
nowystaw@ekoperfect.pl

WIELKOPOLSKA

77-400 Złotów
Kujarska 10D
+48 600 406 612
zlotow@ekoperfect.pl

KUJAWY

87-152 Wybcz
Strażacka 4
+48 660 230 473
tel/fax +48 56 674 77 87
wybcz@ekoperfect.pl

Przyjmujemy zamówienia kontenerowe w specjalnych cenach!

ZAMÓWIENIA KONTENEROWE

+48 606 231 610

Zapraszamy do współpracy

odwiedź nas na www.EkoPerfect.pl